

2019-IEJI – LIETUVOS LAISVĖS KOVOS SAJŪDŽIO PREZIDIUMO PIRMININKO GENEROLO JONO ŽEMAIČIO-VYTAUTO METAI

Lietuvos Vyriausybė patvirtino Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Prezidiumo pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto metų programos planą, kurį parengė Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio potvarkiu sudaryta darbo grupė. 2019 metais numatyta paminėti šios Lietuvai ir jos žmonėms svarbios istorinės asmenybės atminimo metus įvairiais renginiais, viešinimo bei edukaciniais ir kultūriniais projektais.

Numatoma surengti Jono Žemaičio-Vytauto atminimo pagerbimo renginį memoriale, Minaičiuose, kartu minint Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos pasirašymo 70-metį, organizuoti partizanų vadui pagerbti skirtą renginį Vilniuje, aikštėje prie Krašto apsaugos ministerijos.

Programos plane taip pat numatyta surengti tarptautinę mokslinę konferenciją, skirtą Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Prezidiumo pirmininkui Jonui Žemaičiui-Vytautui

„Antikomunistinis ginkluotas pasipriešinimas Lietuvoje, Rytų bei Centrinėje Europoje 1944 – 1953”, organizuoti pagerbimo ceremoniją aikštėje prie Krašto apsaugos ministerijos Jono Žemaičio – Vytauto žūties metinėms paminėti.

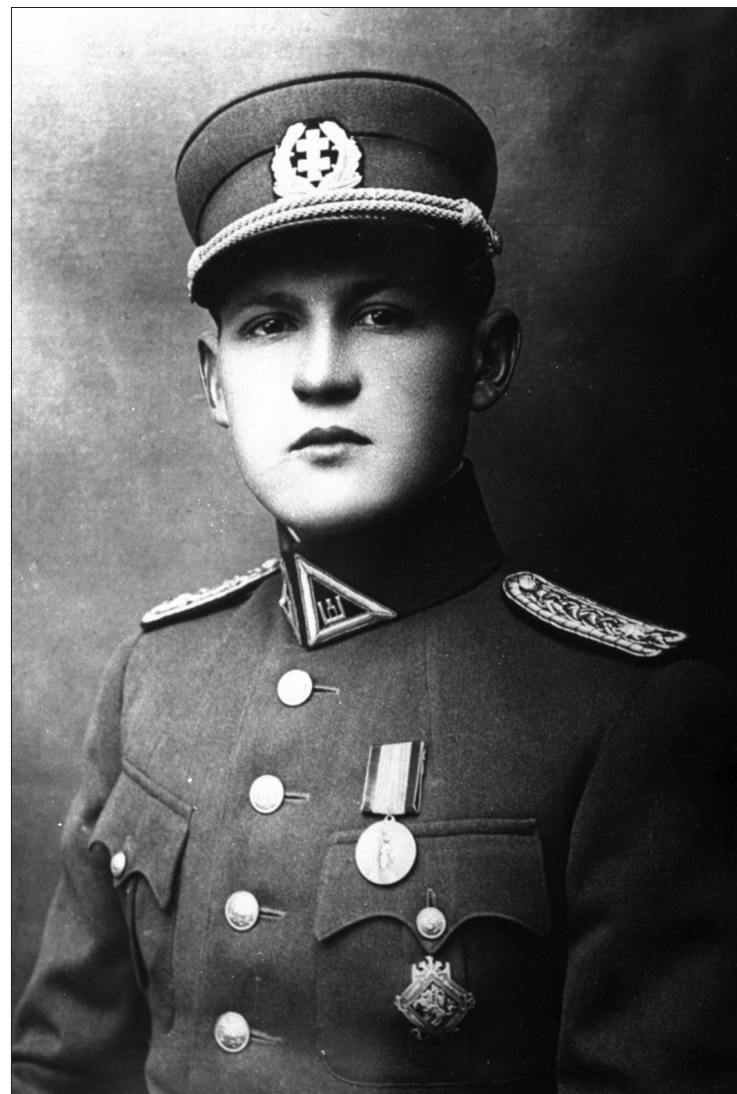
Užsienio šalių ir tarptautinių organizacijų ambasadose, tarptautinėse organizacijose žadama rengti renginius, pristatančius Lietuvos ginkluoto pasipriešinimo – partizaninio karo svarbą kovojant su sovietų okupacija.

Taip pat numatoma įgyvendinti informacinę kampaniją, skirtą supažindinti Lietuvos ir užsienio visuomenes su rezistenciniu judėjimu Lietuvoje 1944–1953 metais, parengti ir išleisti knygą „Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracija ir signatarai”, organizuoti konferenciją, skirtą generolo Jono Žemaičio-Vytauto dalyvavimo Lietuvos ginkluoto pasipriešinimo – partizaninio karo kovoje tyrinėjimams.

Rengiamasi pastatyti atminimo ženklą Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo Pirmininkui generolui Jonui Žemaičiui-Vytautui jo tėviškėje Raseinių rajone, Kiaulininkų k., organizuoti Jono Žemaičio-Vytauto vyriausiosios vadavietės Paskynų kaime (Šimkaičių seniūnija) išsaugojimo ir įamžinimo koncepcijos parengimą.

2019 - uosius Seimas yra paskelbęs Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Prezidiumo Pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto metais. Priemonių plano įgyvendinime dalyvauja daug savi-valdybių, tad Jono Žemaičio – Vytauto metams paminėti renginiai bus organizuojami visoje Lietuvoje. Kitais metais minėsime ir Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracijos pasirašymo 70-metį. Renginių, pristatančių Lietuvos laisvės kovas, rezistencinį judėjimą bus gausu ir Lietuvoje, ir užsienyje.

LRV

Jonas Žemaitis-Vytautas (1909 03 15 - 1954 11 26)
Kovojančios Lietuvos Prezidentas

RUSIJA TURI PASKUTINĘ GALIMYBĘ VĖL LAIKYTIS VIDUTINIO NUOTOLIO BRANDUOLINIŲ PAJĖGŲ SUTARTIES (INF) NUOSTATŲ

NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg).

NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas (Jens Stoltenberg) sausio 4 d. pareiškė, kad Rusija vis dar turi galimybę vėl laikytis Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutarties (INF)

nuostatų.

„Svarbu tai, kad Rusija turi paskutinį šansą (laikytis INF)”, – naujienų agentūrai DPA pareiškė J. Stoltenbergas, prognozuodamas šio Šaltojo karo laikų

susitarimo ateitį.

„Tuo atveju, jei Rusija vėl nesilaikys susitarimo, susidursime su didele problema”, – pažymėjo Alijanso vadovas. Pernai gruodį J. Stoltenbergas pareiškė, kad NATO turi ruoštis gyvenimui be INF.

Praėjusių metų pabaigoje JAV perdavė NATO sąjungininkams medžiagą, amerikiečių teigimu, įrodančią, kad Rusija pažeidžia susitarimą.

Pernai spalį JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) paskelbė, kad Vašingtonas ketina pasitraukti iš INF, nes Rusija esą nesilaiko šios sutarties.

Pati Maskva tokius kaltinimus kategoriškai atmeta.

„Kartoju: mes ryžtingai atmetame amerikiečių kaltinimus, kad Rusija pažeidžia sutartį. Šie kaltinimai išlieka visiškai nepagrįsti. Per penkerius metus diskusijų JAV taip ir nepateikė nė vieno konkretaus mūsų kaltės įrodymo”, – gruodžio 18-ąją laikraščiui „Kommersant” sakė Užsienio reikalų viceministras Sergejus Riabkovas.

LRT

PRANCŪZIJA SKELBIA „VEIKSMŲ PLANĄ” LAMANŠĄ KERTANČIŲ MIGRANTŲ SUSTABDYMUI

Prancūzijos vyriausybė sausio 4 d. paskelbė „veiksmų planą”, kaip užkirsti kelią migrantų pastangoms perplaukti Lamanšo sąsiaurį ir pasiekti Didžiąją Britaniją.

Tarp numatytų priemonių yra sustiprintas pakrančių apsaugos laivų patruliavimas ir stebėjimas uostuose.

Šios naujos priemonės yra dalis bendro veiksmų plano, kurį Prancūzijos ir Britanijos vyriausybės paskelbė gruodžio 31 dieną, sakoma Prancūzijos vidaus reikalų ministerijos pranešime.

Išaukęs prieglobsčio prašytojų, daugiausia – iraniečių, bandymų perplaukti Lamanšą mastas Britanijoje sukėlė paniką, o konservatorių vyriausybė yra spaudžiama į tai reaguoti.

„Šis planas turėtų mums leisti užbaigti tokias keliones”, – sakoma pranešime. Jame pabrėžiama, kad tokios kelionės „yra ne tik nelegalios, bet ir labai pavojingos”.

„Mes, kaip ir Jungtinė Karalystė, esame suinteresuoti padaryti viską, kad užkirstume kelią naujų (prekeivių žmo-

nėmis) tinklų vystymuisi, kas veikiausiai vėl pritrauktų (...) migrantų prie mūsų krantų”, – teigiama Prancūzijos vidaus reikalų ministerijos pranešime.

Britų karinio jūrų laivyno laivas penktadienį patruliavo Lamanšo sąsiauryje drauge su kitais prancūzų ir britų pakrantės apsaugos tarnybų laivais, kurie stebi 33 km jūros ruožą, skiriantį Prancūziją ir Britaniją.

Prancūzijos vidaus reikalų ministras Christophe`as Castaneras ketina greitu metu vykti į Londoną, kur aptars bendrą prancūzų ir britų planą, teigiama ministerijos sausio 4 d. pranešime.

B. Griveaux per spaudos konferenciją pareiškė, kad nėra būtinybės „dar daugiau didinti išteklius, kurie dirba labai gerai ir pasiteisina”.

Remiantis naujausiais Prancūzijos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, pernai per Lamanšą į Britaniją iš viso mėgino patekti 504 žmonės – daugelis jų per pastaruosius du mėnesius. Britanijos vandenys pavyko pasiekti 276 atvykėliams.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Šiomet sukako 100 metų, kai Lietuvos vėliava buvo pirmą kartą iškelta Gedimino pilyje. Ją pasiuvo Lietuvos savanorių grupė, vadovaujama Vilniaus miesto komendanto Kazio Škirpos. Tačiau 1919-ųjų sausio 1-ąją iškelta trispalvė plevėsavo neilgai – sausio 5-ąją Vilnių užėmė bolševikai nuo jos nuplėšė geltoną ir žalią spalvas, palikę tik raudoną. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, kiekvienais metais sausio 1-ąją minima Lietuvos vėliavos diena. Iškėlus naują vėliavą, senoji pagal susiklosčiusią tradiciją, perduodama saugoti vienai Lietuvos mokyklų. Šiomet trispalvė iškeliavo į Joniškio rajono Skaitsgirio gimnaziją.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba spęs, ar suteikti sostinėje esančioms bevardėms gatvėms 1863–1864 metų sukilimo dalyvių vardus. Šalia Vilniaus rajono ribos, Naujosios Vilnios pakraštyje, esančioms gatvėms siūloma suteikti Stanislovo Išoros, Jano Benkovskio, Eduardo Čaplinsko, Antano Mackevičiaus, Vladislovo Nikolajaus, Jano Marčevskio, Kazimiero Sičiuko, Henriko Makoveckio, Mečislovo Dormanovskio, Jokūbo Čechano, Boleslovo Kolyškos, Karolio Sipavičiaus, Julijano Lesnevskio, brolių Aleksandro ir Juozapo Revkauskų, Alberto Laskavičiaus, Tito Daliausko, Ignoto Zdanavičiaus, Raimundo Zemackio ir Juozapo Jablanausko vardus. Kai kurių sukilėlių vardai gatvių lentelėse bus sulietuvinti pagal žmonių kilmę ir kitas taisykles. Pavyzdžiui, vieno iš sukilimo vadų Zigmanto Sierakausko žmonos Apolonijos brolis Titas Dalevskis taps Titu Daliausku.

Už sveikatą ir maisto saugą atsakingas Europos Komisijos narys socialdemokratas **Vytėnis Povilas Andriukaitis** sako savo sprendimą, ar trečią kartą sieks prezidento posto, paskelbsias vasario viduryje. Jį partijos kandidatu į prezidentus iškėlė 40 šalies skyrių. V. P. Andriukaitis sako dar nesąs galutinai apsisprendęs dėl dalyvavimo rinkimuose.

Lietuvoje jau užfiksuoti 26 tymų atvejai, daugiausia sergančiųjų – Visagine. Tačiau miesto visuomenės sveikatos specialistai ramina, kad padėtis valdoma, ligoninėje paskelbtas karantinas. Ypač padaugėjo norinčiųjų skiepytis nuo tymų. Per tymų protrūkį skiepai – nemokami. Tymai – oro lašeliniu būdu plintanti infekcija, prasidedanti karščiavimu, vėliau atsiranda bėrimas. Medikai pataria kontaktavusiems su ligoniais pasiskiepyti per 72 valandas.

Lietuvos partizanų vadą Adolfą Ramanauską-Vanagą šmeižusiems ir šmeižtu besidalijusiems žmonėms – prasta naujiena iš Šiaulių apygardos prokuratūros. Nuspręsta atlikti ikiteisminį tyrimą ne dėl šmeižto, o dėl Lietuvos valstybės vadovu oficialiai pripažinto A. Ramanausko-Vanago atminimo galimo paniekinimo. Šiaulių apylinkės prokuratūros prokurorė Rasa Valančienė pavedė Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnams atlikti ikiteisminį tyrimą. Ikteisminis tyrimas atliekamas pagal Baudžiamojo kodekso 313 straipsnio 2 dalį („Mirusiojo atminimo paniekinimas“). Už šią nusikalstamą veiką Baudžiamasis kodeksas numato viešuosius darbus arba baudą, arba laisvės apribojimą, arba areštą.

Lietuvos radijo ir televizijos komisija Lietuvoje vykšančių rinkimų metu į užsienio televizijų ar radijo stočių kišimąsi į rinkimus reaguos jau po pirmo pažeidimo, nors anksčiau tekdavo laukti net trijų nusižengimų. Taip LRT RADIJUI sako šios komisijos pirmininkas Mantas Martišius. Naujos nuostatos reikalingos, nes šiais metais Lietuvoje vyks Lietuvos prezidento, Europos Parlamento ir savivaldybių tarybų rinkimai.

„Valstiečių“ vadas Ramūnas Karbauskis tikina, kad 2019 metais Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) frakcija išlieka stabili ir jos mažėjimas nėra numatomas. Pasak jo, frakcijoje esamą vienybę įrodo balsavimas dėl šių metų biudžeto projekto. Politikas tikina ir tai, kad frakcijoje ir toliau turėtų išlikti prieš biudžetą balsavęs Naglis Puteikis, kurio pavardė, kaip teigia konservatorių vadovas Gabrielius Landsbergis, gali būti linksniuojama ažiotažą sukėlusioje vadinamojoje premjero Sauliaus Skvernelio pažymoje.

Prieš dvejus metus pasirašyta sutartis virto realybe – baigėsi Vytauto Didžiojo (VDU), Aleksandro Stulginskio (ASU) ir Lietuvos edukologijos (LEU) universitetų reorganizavimas. Tai – pirmas įgyvendintas vyriausybės numatytos universitetų tinklo pertvarkos žingsnis. Trys universitetai oficialiai tapo vienu **Vytauto Didžiojo universitetu**, kuris yra plačiausios aprėpties Lietuvoje ir vykdys mokslinius tyrimus bei studijas humanitarinių, socialinių, fizinių, menų, biomedicinos, technologijos ir žemės ūkio mokslų srityse. Po susijungimo Edukologijos universitetas tampa VDU Švietimo akademija, o Aleksandro Stulginskio universitetas – VDU Žemės ūkio akademija.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTAS GRASINA NEPAPRASTĄJĄ PADĖTIMI DĖL SIENOS

Donaldas Trampas (Donald Trump) pareiškė galintis paskelbti nepaprastąją padėtį Jungtinėse Valstijose ir pastatyti sieną, skiriančią JAV ir Meksiką, be Kongreso pritarimo, skelbia BBC.

Toks prezidento pareiškimas pasirodė po susitikimo su aukštais demokratų partijos pareigūnais, kurie atsisakė pritariti D. Trampo reikalavimams finansuoti sieną.

D. Trampui ir demokratams nesutariant dėl sienos finansavimo, prezidentas atsisako pasirašyti vyriausybės institucijų finansavimo įstatymą iki tol, kol nebus skirti pinigai sienai tarp JAV ir Meksikos.

Jis tikino pasiruošęs daliniam vyriausybės institucijų užsidarymui, šiuo metu trunčiam jau 3 savaites, kuris, jo teigimu, gali trukti metų metus. Nuo gruodžio 22 d. apie 800 tūkst. federalinės vyriausybės institucijų darbuotojų negauna atlyginimų.

Baltųjų rūmų ir Kongreso atstovai susitiko sausio 5 d. ir dar kartą pabandė išspręsti nesutarimus.

Nors respublikonų prezidentas pirma teigiamai įvertino

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump). *Reuters*

90 minučių trukusį susitikimą su demokratais, apibūdindamas jį kaip „itin produktyvų“, paklaustas, ar svarstė imtis išimtinės tvarkos priemonių apeiti Kongreso pritarimo reikalavimą, D. Trampas patikino svarstęs tokią galimybę.

„Galiu tai padaryti. Galime paskelbti nepaprastąją padėtį ir pastatyti sieną labai greitai. Tai yra dar vienas būdas tai padaryti“, – žurnalistams sakė jis.

„Didžiuojuosi tuo, ką darau“, – sakė prezidentas,

pridurdamas: „Nevadinčiau to vyriausybės užsidarymu. Vadinu tai darymu to, ką reikia daryti, norint užtikrinti mūsų šalies gerovę ir saugumą.“

Tuo tarpu Kongreso žemesniųjų Atstovų Rūmų pirmininkė Nancy Pelosi tikino, kad susitikimas buvo „kupinas ginčų“, o Senato demokratų vadas Chuckas Schumeris (Chuck Schumer) pareiškė: „Sakėme prezidentui, kad siekiame atnaujinti vyriausybės darbą. Jis tam priešinosi.“ *ELTA*

KOMISIJA, TIRIANTI RUSIJOS KIŠIMĄSI Į JAV PREZIDENTO RINKIMUS, DIRBS TOLIAU

JAV teismas pratęsė galimą Rusijos kišimąsi į Amerikos prezidento rinkimus tiriančio specialiojo prokuroro Roberto Muellerio (Robert Mueller) tyrimo prisiekusiųjų veiklą.

Pagal anksčiau galiojusią tvarką, prisiekusiųjų komisija veiklą tyrime turėjo pabaigti šeštadienį. Vis dėlto lieka neišaiškų, kiek ilgai prisiekusieji dar galės dirbti.

UKRAINOS IR TURKIJOS PREZIDENTŲ DERYBOSE KRYMO TOTORIŲ KLAUSIMAS

„Prezidentas R. T. Erdoganas susitiko su Ukrainos prezidentu P. Porošenka Vadetino rūmuose Stambule“, – rašoma Turkijos prezidento spaudos tarnybos tviteryje.

Pasak P. Porošenkos spaudos tarnybos, prezidentai aptarė būdus stiprinti strateginę partnerystę ir gerinti bendradarbiavimą tarptautinėje arenoje bei diskutavo apie

dvišalės laisvos prekybos zonos įkūrimo perspektyvas.

P. Porošenka padėkojo Turkijos prezidentui už paramą Ukrainos teritoriniam vientisumui ir nepriklausomybei. Taip pat Ukrainos vadovas išreiškė ypatingą padėką už Turkijos pritarimą Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos rezoliucijai, kuria smerkiamas Rusijos aneksuoto Krymo ir

Azovo jūros militarizavimas.

„Ypatingas dėmesys buvo skirtas priemonėms išlaisvinti Rusijos sulaikytus Ukrainos piliečius ir užtikrinti Ukrainos piliečių, ypač – Krymo totorių, teisių apsaugą Rusijos okupuotame Kryme“, – teigiama Ukrainos prezidento spaudos tarnybos pranešime.

Taip pat prezidentai pasidžiaugė dvišalės prekybos augimu, ekonominiu bendradarbiavimu ir didėjančiais turistų srautais.

Sausio 5 d. susitiko ne tik šalių prezidentai – ministrų susitikime dalyvavo šalių užsienio reikalų ministrai Pavlo Klimkinas ir Mevlutas Cavusoglu.

„Malonu pradėti šeštadienį nuo susitikimo su Mevlutu Cavusoglu. Skani turkiška kava ir malonus, draugiškas pokalbis“, – tviteryje rašė P. Klimkinas.

LRT

Ukrainos ir Turkijos prezidentai Petro Porošenka (dešinėje) ir Recepas Tayyip Erdoganas sausio 5 d. susitiko Stambule. *Reuters*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klasę - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašyti rašinių nespausdiname.

TUŠČIOS KALBOS

Tautos gyvenime dveji metai tėra lašas istorijos jūroje, tačiau būna ir taip, kad per tuos porą metų tauta patiria ypatingų išgyvenimų, padedančių pamatus ateities kartoms. Tokius įvykius lietuvių tauta patyrė prieš šimtą metų, kuomet per dvejus metus buvo atkurtas ir apgintas valstybingumas. Vis dėlto pasaulinė istorija nebuvo dėkinga mūsų Lietuvai, ir po poros dešimtmečių augimo ir klestėjimo su nepriklausomybe teko atsiveikinti penkiasdešimčiai metų. Juk tai pusė amžiaus! Per tą juodąjį laikotarpį mūsų tauta neteko didžiosios dalies savo politinio, patriotinio ir kultūrinio elito. Bet tie, kas išgyveno, perdavė savo palikuonims valstybingumo idėją, išaugusią į Kovo 11-ąją. 2018 m. šventėme atkurtos nepriklausomos Lietuvos šimtmetį. Deja, džiaugsmą, kuris turėtų lydėti visuomenę tokiomis progomis, temdė gili politinė priešprieša, kurią – nesuprasi, sąmoningai ar ne – sukėlė valdančiosios R. Karbauskio daugumos veikla. Garsiai trimituodama apie reformas, ji išsiskyrė ypatingu aršumu ne vykdydama svarbius reformų veiksmus, bet puldama opozicijoje esančią Tėvynės sąjungą (TS-LKD). Net neregiiui buvo akivaizdu, kad ne reformos, bet opozicijos sunaikinimas yra svarbiausia R. Karbauskio suburtos partijos ir koalicijos satelitų užduotis. Kodėl taip bijoma Tėvynės sąjungos? Todėl, kad tai politinė jėga, paveldėjusi Sąjūdžio idėjinę liniją ir atvedusi Lietuvą į nepriklausomybės atgavimą, todėl, kad tai partija, du kartus išgelbėjusi valstybę iš gilios ekonominės krizės ir nuosaikiai vedanti valstybę Vakarų Europos bendrystės keliu. Na, ir tikra rakštis Rusijos putinistinei imperinei politikai! Gali būti, kad praeis keliolika ar keliasdešimt metų, ir mes sužinosime, kaip aktualu R. Karbauskiui buvo pastarasis TS-LKD „požymis“, o šiandiena yra tokia, kad kol kas matome tik supriešintą visuomenę, streikuojančius mokytojus ir lagaminus besikraunančius jaunos žmonės, nematančius perspektyvos ne tik prasigyventi Tėvynėje, bet ir stebinčius nepagarbą piliečiui.

Nr. 1, kaip minėta, yra TS-LKD partija, kurią valdančioji dauguma kaltina būtais ir nebūtais dalykais. Visų „Seimo komisijų“ tikslas yra ne objektyvi analizė (galų gale, kam jos reikia – juk tai užpraeitų kadencijų veikla, apie kurią žinoma viskas, rezultatai taip pat matomi, jokios naudos iš to, jei paaiškėtų, kad gal ir būta geresnių sprendimų galimybių), bet apkaltinimas bet kokia kaina. O jei ir nepavyks, visvien naudos bus – nuo Sąjūdžio laikų komunistinės nomenklatūros ir Kremliaus agentūros puoselėta neapykanta V. Landsbergiui ir jo šalininkams niekur nedingo, tad papildoma porcija pamazgų ant nekenčiamos opozicijos „valstiečių-žaliųjų“ simpatikams bus kaip balzamas ant negyjančios pavydo ir pykčio opos. „Konservatoriai dirba Kremliui“ – maždaug tokią mintį išaudė premjeras S. Skvernelis vykstant diskusijoms dėl 2019 metų biudžeto. (Tiesą sakant, anokios ten diskusijos, kai turi absoliučią daugumą Seime ir žinai, kad nebus problemų dėl biudžeto priėmimo.) Kadangi opozicinė TS-LKD nepalaikė biudžeto, tai, matyt, nuspręsta ją apkaltinti fantastikos srities dalykais, tikintis, kad kuo didesnis melas, tuo sunkiau juo nepatikėti, o svarbiausia – nukreipti dėmesį nuo faktų, į kuriuos baksnoja opozicija.

Posakį „kuo pats kvepia, tuo kitą tepa“ palikime nuošalyje, geriau prisiminkime Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės

INVAZINĖS RŪŠYS BIOLOGIJOJE IR VISUOMENĖJE

Sosnovskio barščiai, uosialapis klevas, usūriniai šunys... Tai tik dalelė Lietuvos biologinei įvairovei grasinančių invazinių rūšių. Tokios rūšys paprastai yra agresyvesnės nei vietinės, todėl greitai užima pastarųjų gyvenamus plotus, išstumia arba sunaikina jas pačias. Pasaulio bendruomenė sutinka - globalėjančiame pasaulyje prasideda invazinių augalų aukso amžius. Nors Lietuva tik periferija pasauliniame globalizacijos kontekste, bet invazinių rūšių puolimą jau spėjome pajusti. 2004 m. Lietuvos invazinių rūšių sąrašas buvo 16 punktų, 2012 m. sąrašas beveik padvigubėjo – 35 rūšys

Pavilnių ir Verkių regioniniame parke pradėti naikinti Sosnovskio barščiai. Donatas Andrijauskas 2018 gegužės 12 internetiniame portale paskelbė, kad šiuo metu Pavilnių ir Verkių regioninių parkų teritorijose prasidėjo pavasarinis įsivešėjusio Sosnovskio barščio naikinimas. Vilnios šlaituose, sunkiai prieinamose vietose palei upę, šie dar jauni augalai iškasami, kitose vietovėse dėl jų nepa-

prasto gausumo – šienaujami, o atokesnėse nuo vandens telkinių teritorijose naikinami selektyviais herbicidais.

Sosnovskio barštis kilęs iš Kaukazo, į Lietuvą atvežtas XX a. viduryje, kaip perspektyvus silosinis augalas, vėliau savaime plačiai paplitęs. Tai agresyvi, smarkiai plintanti invazinė rūšis. Augalas sparčiai dauginasi sėklomis, sudaro didelius sąžalynus, taip pakeisdamas buveinių sąlygas, dėl ko smarkiai sumažėja vietinių rūšių įvairovė. Nors pavadinime yra žodis „barštis“, tačiau iš jo sriubos neišvirsi. Tai nuodingas augalas. Sosnovskio barščio sultys, patekusios ant odos ir veikiamos saulės spindulių, sukelia stiprius odos nudegimus. Augalas kenkia ir daugeliui žolėdžių gyvūnų. Asmenys, naikinantys Sosnovskio barštį, privalo uždegti visas atviras kūno vietas, turėti apsaugos priemonės: guminius batus, vandens nepraleidžiančius sintetinius drabužius, pirštines, apsauginius akinius ir respiratorių. Privačių žemės sklypų savininkai yra

atsakingi už Sosnovskio barščio naikinimą jiems priklausančioje teritorijoje. Pagal galiojančius teisės aktus Savivaldybė turi teisę taikyti sankcijas už privačių žemės sklypų netvarkymą, t.y. ir už Sosnovskio barščio nenaikinimą

Mangutas – labiau kaip usūrinis šuo žinomas gyvūnas Lietuvoje pirmą kartą pastebėtas 1948 metais. Vislus, lengvai migruojantis gyvūnas didžiausią grėsmę kelia vietinėms lapėms ir barsukams. Ir ne tik dėl to, kad pats savo urvų nekasa, o užima svetimus. Usūriniai šunys platina tarp gyvūnų ligas – pasiutligę, niežus. Į Lietuvą mangutas buvo atgabentas dėl kailiuko, o nuo jo žala žemės paviršiuje besiveisiantiems paukščiams, žvėreliams milžiniška, nes žudo visus už save silpnesnius.

Dėl padidėjusios ir dar didėjančios migracijos, dėl išlikusio sovietinio paveldo ideologiniu pagrindu, radosi naujoviški invazijos židiniai, kurie trikdo stabilią valstybės raidą, jos saugumą. Atgimimo pradžioje invazijos objektai buvo aiškūs, atviri, o atgavus nepriklausomybę jie ėmė maskuotis demokratinės principais, jais pasiremdami skleisti Lietuvos kovą už laisvę juodinančius paskvilus, gaidinti tai, prieš ką kovojo laisvės gynėjai. Tokių Burokevičiaus, Juodienės, Ivanovo, Paleckio išsišokimų atžvilgiu mūsų valstybė tinkamai reagavo, užtat jų šešėlyje, tarsi po šluota, nors nacionaline premija viešai apdovanotas, liko invazinis tipas Marius Ivaškevičius. Jei demokratija garantuoja laisvą kalbėjimą, tai dar nereiškia, jog galima kalbėti bet ką, net ir niekinančius, juodinančius žodžius, tačiau paskvilių autoriui kvailiu apsimetus, pasirodo, galima, ką patvirtina net Meno ir nacionalinių premijų komisija, nes pati komisija yra labai panaši į invazinę. Neteisinga būtų invazinių ideologų veiklą vadinti kolaboravimu, nes jie gali ir nevykdyti nedraugiškos valstybės užduočių, o elgtis pagal nuzombinimo lygmenį. O zombinimo skiepais apsirūpinti galima nedraudžiamai, ką ir daro nedraugai per žiniasklaidą. Negirdėjau, kad M. Ivaškevičiui būtų inkriminuojamas kolaboravimas su mūsų nedraugais, tačiau invazinis jo atsiskleidimas romane „Žali“, viešas prisilyginimas zombiui - ne nacionaline premija, o nacionaliniu pasmerkimu turėtų būti įvertintas.

Tiek su biologijos, tiek su visuomenės invazinių rūšių poveikiu turi dorotis valstybė ir ją sudaranti tautiškai susipratusi pilietinė visuomenė. Nei Sosnovskio barščiui, nei zombiui neturime palikti vietos.

Algimantas Zolubas

pastebėjimą, kad taip kalbėti nederą Ministro Pirmininko pareigas užimančiam asmeniui: nei solidu, nei rimta, nei garbinga... Prezidentė taip pasakė ne šiaip sau – ją nustebino ne tiek premjero kaltinimai opozicijai, kiek premjero kaltinimų „pagrįstumas“ – pasirodo, jis pirma pasakė, o paskui kreipėsi į specialiąsias tarnybas, kad šios rastų įrodymų! Visai kaip prie Stalino – svarbu rasti žmogų, o bylą tai jau sukursim! S. Skvernelis nebūtų Skvernelis, jei neleptelėtų atgal Prezidentei apie „tulpių paštą“ (suprask, „aš apie tave žinau daug, todėl geriau patylėk“). Pademonstravęs „pagarbą“ šalies vadovei, S. Skvernelis nepamiršo ir mokytojų. Jo vienas iš tokių nepagarbos atvejų yra požiūris į mokytojų streiką. Tai tikrai išskirtinis atvejis Lietuvos švietimo sistemos istorijoje – taip ilgai besitęsiantis mokytojų streikas. Negali nesistebėti mokytojų atkaklumu, siekiančių apginti teisę ne į didesnę atlyginimą, bet į pagarbą požiūrį mokytojo profesijai.

Bet dar labiau stebina valdančiosios daugumos vadovų reakcija. Premjeras S. Skvernelis šaipėsi iš mokytojų, teigdamas, neva jie turi ir taip per daug laisvo laiko, pasityčiojimu galima vadinti ir jo kalbas apie padidintą mokytojo algą, dėl kurios kaip tik ir kilo streikas. „Valstiečių-žaliųjų“ vadas R. Karbauskis pareiškė, kad biudžetas jau patvirtintas ir mokytojai gali protestuoti kad ir iki 2020-ųjų (suprask, iki naujo biudžeto patvirtinimo), o „mokytojus jis gerbia“. Pereita ir į puolimą: dar prieš atstatydinimą buvusi švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Petrauskienė išpoškino, kad Lietuvoje yra per daug mokytojų – apie 6000 nereikalingų. Juk tai Raudondvario gyventojų skaičius! Pasakyta ne šiaip sau – „jūsų per daug, galite būti atleistas bet kuris, taigi bijokite dėl savo darbo vietos“. Mokytojai neišsigando. Bet supriešinimas tarp jų ženklus. Kai kas iš reformos autorių sako, kad reikia laiko, jog pasimatytų rezultatai, bet jau ir be laiko aišku, kad tai neparengtas veiksmas, užprogramuotas neigiamoms pasekmėms. Va tau ir „reforma“!

Pabaigai – tema, iš dalies susijusi su mokytojų streiku: Lietuva 2020-2027 m. laikotarpiui neteks pusės milijardo eurų ES paramos, o viena iš priežasčių - per maži švietimo sektoriaus atlyginimai! Pasak ekonomistų, „maži atlyginimai didele dalimi yra dėl to, kad įsijautęs į ES paramos „įsisavinimą“ švietimo sektorius visai pamiršo atlyginimus“. Deja, bet tai tiesa. Tad tuščios premjero kalbos, kad švietimui skirta kažkiek papildomų milijonų, jeigu jie nusėda tuos milijonus „įsisavinančių“ statybininkų ar kitų „projektų vykdytojų“, bet ne mokytojų kišenėse. Kaip manote, kas kaltas dėl tokios situacijos? Nereikia net spėlioti – „kalti konservatoriai“! O jeigu geriau pagalvotume?

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS PREZIDENTĖ PASIRAŠĖ REFERENDUMO ĮSTATYMĄ

Vilnius, gruodžio 27 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Referendumo įstatymą.

Referendumo įstatymo pakeitimai patikslina nuostatas dėl referendumo organizavimo procedūrų, agitacijos, balsų skaičiavimo, nustato darbo

užmokesčio mokėjimą balsavimo komisijų nariams.

Prezidentės pasirašytas įstatymas praplečia balsavimo vietų užsienyje skaičių – sudaromos galimybės balsuoti papildomoje balsavimo vietoje užsienyje prie Lietuvos diplomatinės atstovybės ar

konsulinės įstaigos.

Įstatyme įtvirtinami griežtesni referendumo komisijos narių reputacijos reikalavimai – į komisiją galės būti siūlomas tik nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis.

Prezidentės spaudos tarnyba

„KNYGŲ KALĖDOS” – ATNAUJINTOJE BIBLIOTEKOJE

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje.

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr.

Vilnius, sausio 2 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė apsilankė po rekonstrukcijos atidarojimo Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje. Atidarymo proga biblioteka skaitytojus pakvietė į įkurtuves ateiti su knyga ir taip įsijungti į akciją „Knygų Kalėdos”.

Šalies vadovės inicijuota akcija „Knygų Kalėdos” per aštuonerius metus visos šalies bibliotekas papildė daugiau kaip 300 tūkst. naujų knygų.

„Tai – pagrindinė mano vaikystės biblioteka, nes gyvenau visai šalia. Įsiminiau mįslingą ir didingą pastatą aukštomis lubomis, kur rasdavau daugybę įvairiausių knygų. Šiandien biblioteka puikiai restauruota – tikrai gražus darbas, panaudoti ir valstybės, ir europiniai pinigai. Ši vieta – tai senamiesčio identiteto dalis, svarbi visam Vilniui ir visiems knygų skaitytojams”, – dovanodama knygas sakė šalies vadovė.

Prezidentė apžiūrėjo atnaujintą biblioteką, apsilankė austrų ir šveicarų literatūros skaitykloje, susitiko su vokiškai kalbančių žmonių klubu, bendravo su bibliotekos lankytojais ir darbuotojais. Šalies vadovė apžiūrėjo išskirtines muzikos ir meno kolekcijas, retų spaudinių skaityklą, kurioje vyksta edukacija apie Adomą Mickevičių.

Po daugiau nei dešimtmetį trukusią A. Mickevičiaus bi-

bliotekos remonto darbų istoriniuose rūmuose, skaitytojų reikmėms pritaikyta per 3000 kv. m. patalpų, įrengti kvalifikacijos kėlimo ir mokymo centrai.

Į šventę skaitytojai buvo kviečiami ateiti ir dovanoti bibliotekai laukiamiausių bei savo pamėgtų Lietuvos ir užsienio autorių knygų ir taip prisijungti prie „Knygų Kalėdų” iniciatyvos.

Pasak Prezidentės „Knygų Kalėdos” ne tik papildė naujomis knygomis bibliotekas, bet ir padidino jų prestižą, sutelkė skaitytojų bendruomenes, pritraukė verslo ir įvairių organizacijų dėmesį bei sureikšmino knygų skaitymą.

Akcija „Knygų Kalėdos” – puikus pavyzdys, kaip visuomenės susitelkimas sprendžia aktualias problemas. Nuo 2011 metų vykstančios „Knygų Kalėdos” kviečia ne tik dovanoti, bet ir aplankyti artimiausią biblioteką. Akcijos dėka viešosios, mokyklų, kaimo filialų bibliotekos organizavo rengi-

nius, kuriuose buvo rengiami įvairūs skaitymai, susitikimai su rašytojais, edukaciniai užsiėmimai.

Akcijos sėkmė – surišusi bibliotekos ir skaitytojų bendruome-

nė, kuri dovanoja knygas ir jomis dalinasi. Per aštuonerius metus bibliotekos iniciatyvomis ir renginiais pritraukė naujų skaitytojų ir partnerių – bibliotekos knygų fondų atnaujinimas tapo bendru reikalu.

Vis daugiau Lietuvos žmonių ir verslo įmonių dovanoja knygas ir noriai dalyvauja socialinę atskirtį mažinančioje veikloje. Naujos, įkvėpinančios knygos ir žmonių dėmesys pasiekė ir vaikų dienos centrus, globos bei senelių namus, ligonines. Daugybė šiltų susitikimų kasmet vyko rajonuose.

Norint prisijungti prie akcijos naujas knygas iki sausio 6 d. buvo galima nunešti pasirinktai bibliotekai arba palikti knygyne užrašius, kam ji dovanojama. Akcijos partneriai pasirūpino jos pristatymu. Daugiau informacijos rasite svetainėje knygukaledos. It ir socialinėje paskyroje „Facebook” @knygukaledos.

Prezidentės spaudos tarnyba

Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr.

LIETUVOJE DAUGĖJA INICIATYVŲ RENGTI REFERENDUMUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

2019

PASKIRTOS RINKIMŲ DATOS

- 2019 m. kovo 3 d.
Savivaldybių tarybų rinkimai
- 2019 m. gegužės 12 d.
Respublikos Prezidento rinkimai
- 2019 m. gegužės 26 d.
Rinkimai į Europos Parlamentą

Artėjant rinkimams užderėjo iniciatyvų surengti referendumus. Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) įregistravo dvi iniciatyvines grupes, viena siekia sumažinti referendumų surengimo kartelę, kita – pakeisti rinkimų sistemą. Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga svarsto surengti referendumą dėl Seimo narių skaičiaus sumažinimo. Be to gegužę su prezidento rinkimais vyks referendumas dėl dvigubos pilietybės.

Kai kurie politologai tai sieja su politinių veikėjų bandymu išsikvoti dėmesio prieš artėjančius savivaldos, Europos Parlamento ir prezidento rinkimus.

Viena iš iniciatyvinių grupių bando surinkti 300 tūkst. gyventojų parašų dėl referendumo dėl Konstitucijos keitimo. Jie siekia to, kad referendumui inicijuoti užtektų šešis kartus mažiau nei dabar – 50 tūkstančių – gyventojų pritarimo.

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkė Laura Matjošaitytė sako, kad tokios iniciatyvos kainuoja ir valstybei – reikia spausdinti parašų rinkimo lapus, iniciatoriams turi būti suteikiamas radijo ir televizijos eteris, samdomi ekspertai, kurie tikrina, ar parašai nepadirbti.

Pensininkų partijos, persivadinusios į Kartų solidarumo sąjungą, pirmininkas Vytautas Kadžys dabar su Liaudies partijos atstovo pagalba karteles nuleidimo iniciatyvos imasi jau trečią kartą, nors pirmi du vos prieš dvejus ir trejus metus bandymai buvo nesėkmingi.

„Kiekviena iniciatyvinė grupė turėtų pasverti ir įvertinti savo galimybes, ar visgi gali surinkti parašus, ar ne, nes tais pačiais 2016 metais turėjome iniciatyvinę grupę dėl Konstitucijos 9 straipsnio pakeitimo, buvo išduoti parašų rinkimų lapai, reikėjo surinkti 300 tūkst. parašų ir VRK, pasibaigus terminui, buvo pristatyta vos 860 parašų”, – primena

L. Matjošaitytė.

Tuo metu V. Kadžys sako, kad žmonės dezinformuojami ir dėmesys nukreipiamas į kitus klausimus.

Prieš Kalėdas VRK įregistravo dar vieno referendumo iniciatorių grupę, kurie 300 tūkst. parašų rinks siekdami pakeisti rinkimų sistemą. Jie siekia, kad į savivaldybes ir Seimą atstovai nebebūtų renkami pagal partijų sąrašus, o renkami tik atskiri kandidatai, kuriuos žmonės galėtų ir atšaukti.

„Mes kreipiamės ir į tautą, kad žmonės būtų iniciatyvūs, kad jie norėtų, kad situacija keistųsi ir patys rodytų iniciatyvą mums iniciatyvinei grupei, norėtų rinkti parašus”, – sako šio referendumo iniciatorius Alfonsas Butė.

Tuo metu valdantieji „valstiečiai” nori inicijuoti referendumą dėl Seimo narių skaičiaus mažinimo. Jei tam pritartų visas Seimas, tokiam referendumui parašų rinkti nereikėtų.

„Manau tai tiesiog rodo artėjančius rinkimus paprasčiausiai. Jeigu pažiūrėtumėme į Lietuvos referendumų istoriją, tai dauguma referendumų iniciatyvų, išskyrus tokias pagrindines, kaip stojimo į Europos Sąjungą arba dėl nepriklausomybės, dauguma kitų iniciatyvų tai buvo tiesiog politinių veikėjų ar politinių partijų bandymas išsikvoti dėmesį, arba pripažinimą rinkėjų akyse. tos iniciatyvos dažniausiai tokios populistinės ir tokios siekiančios įtikti visuomenei”, – pastebi Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto profesorė Ainė Ramonaitė.

Referendumo dėl rinkimų iniciatorius A. Butė pripažįsta, kad dalyvaus prezidento rinkimuose. Kito referendumo iniciatoriai tai neigia.

Kol kas aišku, kad gegužę su prezidento rinkimais tikrai vyks referendumas dėl dvigubos pilietybės.

LRT

„GLOBALIOS LIETUVOS” APDOVANOJIMAS UŽ VISO GYVENIMO NUOPELNUŠ SKIRTAS „AMERIKOS BALSO” LIETUVIŲ SKYRIUI

2018 m. gruodžio 27 dieną užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius dalyvavo septintuosiuose „Globalios Lietuvos” apdovanojimuose Nacionalinėje filharmonijoje, skirtuose pagerbti visame pasaulyje Lietuvos labai dirbančius tautiečius.

Šių metų „Globalios Lietuvos” apdovanojimai skirti už pritrauktas investicijas, įdiegtas tarptautines inovacijas, verslo ryšių kūrimą, patirties perdavimą regionams, Lietuvos vardo garsinimą. Užsienio reikalų ministerijos teikimu už viso gyvenimo nuopelnus, apdovanojimas skirtas „Amerikos balso” lietuvių skyriui.

„Net ir sunkiausiais sovietų okupacijos metais JAV lietuvių ir JAV vyriausybės pastangomis įkurtas „Amerikos balso” radijo lietuvių skyrius buvo veržlus laisvo žodžio skleidėjas, padrašinimas, priminimas, tikras laisvės spindulys, pasiekdavęs už geležinės uždangos įkalintus Lietuvos žmones.

Apdovanojimas skiriamas už tai, kad jūsų veikla ilgus metus buvo tuo ypatingu tiltu tarp okupuotoje Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje gyvenusių lietuvių”, – pabrėžė ministras.

JAV radijo stoties „Amerikos balsas” bangomis laidos lietuvių kalba pradėtos rengti nuo 1951 metų vasario 16 dienos iš Niujorko ir buvo transliuojamos 53-ejus metus (iki 2004 metų.) „Amerikos balso” lietuviškų laidų klausytojai girdėjo daug istorinės reikšmės asmenybių pasisakymų.

Globalios Lietuvos apdovanojimais siekiama pagerbti svarbiausius užsienyje gyvenančių lietuvių ir su Lietuva susijusių asmenų pasiekimus profesinėje srityje prisidedant prie Lietuvos vardo garsinimo. Apdovanojimus globoja Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, rengia VŠĮ „Global Lithuanian Leaders”, bendradarbiaujant su Prezidentūra ir Užsienio reikalų ministerija.

LR URM

„Globalios Lietuvos” apdovanojimuose Nacionalinėje filharmonijoje pagerbti visame pasaulyje Lietuvos labai dirbančius tautiečius.

LR URM

PANERIŲ MEMORIALE IŠKILS NAUJAS LANKYTOJŲ CENTRAS, BUS ATNAUJINTA EKSPOZICIJA

Panerių memorialas.

LRV

Lietuvos Vyriausybė pritarė Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Panerių memorialo Holokausto ir visoms nacizmo aukoms atminti su tvarkymo ir pritaikymo lankyti 2018-2024 m. veiksmų planui, kurį parengė Vyriausybės sudaryta darbo grupė. Panerių memorialas yra reikšmingas istorinės kultūrinės atminties paminklas Antrojo pasaulinio karo aukoms ne tik nacionaliniu, bet ir tarptautiniu mastu. Kasmet Paneriuose žuvusius pagerbia tautiečiai iš Izraelio, JAV, Lenkijos ir kitų šalių.

Taip pat čia vyksta oficialūs renginiai, kuriuose, be mūsų šalies gyventojų, taip pat dalyvauja užsienio svečiai, užsienio šalių ambasadoriai Lietuvoje ir kiti oficialūs asmenys bei

tarptautinių organizacijų atstovai.

Daugiau kaip tris dešimtmečius Panerių memorialo teritorija rimčiau nebuvo tirta ir tvarkyta. Vyriausybės sudarytame veiksmų plane numatyta suplanuoti bei vykdyti darbus šiuo metu Muziejaus panaudos teise valdomame sklype ir pakoreguoti Panerių memorialo ribas – prijungti teritorijas su naujai nustatytais Panerių memorialo išsamiai lauko ekspozicijai aktualiais objektais bei teritoriją, kurioje būtų galima įrengti pagrindinį įėjimą į Panerių memorialą.

2015–2017 m. čia vykdyti Panerių masinių žudynių vietos ir jos aplinkos tyrimai iš esmės pakeitė žudynių vietos suvokimą. Rasta per 100 naujų

vokiečių karinės bazės objektų, kurių dalis yra ne Muziejui priklausančiame sklype. Norint susidaryti išsamesnį buvusios žudynių vietos vaizdą, suvokti teritorijos objektų funkcinių vientisumą, būtina atidengti naujai atrastus objektus.

Taip pat numatoma organizuoti Panerių memorialo kompleksinio sutvarkymo idėjos projekto tarptautinį konkursą, parengti Panerių memorialo kompleksinio sutvarkymo statybos darbų techninį projektą ir vykdyti Panerių memorialo teritorijos sutvarkymo ir informacinio lankytojų centro-muziejaus statybos darbus.

Dabartiniame Panerių memorialo sklype, kurio plotą sudaro 18,93 ha, veikia sovietmečiu įrengta lauko

TĘSIAMAS TYRIMAS DĖL SU „ALSTOM” SUSIJUSIO GALIMO TARPTAUTINIO KYŠININKAVIMO

Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) Vilniaus valdybos pareigūnai, bendradarbiaudami su Jungtinės Karalystės teisėsaukos institucijomis, tęsia 2015 metais pradėtą ikiteisminį tyrimą dėl galimo stambaus masto kyšininkavimo ir papirkimo.

Ikiteisminį tyrimą kontroliuoja ir organizuoja Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokurorai.

Ikiteisminis tyrimas pradėtas gavus duomenų, kad laikotarpiu nuo 2004 metų iki 2010 metų tuometinėms AB „Lietuvos elektrinė” ir AB „Lietuvos energija” organizuojant ir vykdant tarptautinius didelės vertės viešuosius pirkimus, susijusius su „Aplinkos ir techninio Lietuvos elektrinės atnaujinimo” Elektrėnuose projektu bei Kauno hidroelektrinės modernizavimo projektu, siekiant užsitikrinti laimėjimą viešuosiuose

ekspozicija ir 1985 m. pastatytas lankytojų centro-muziejaus pastatas. Pastarasis nebetenkina Muziejaus poreikių – jo būklė labai prasta: pastatas neapšiltintas, nepritaikytas neįgaliesiems, jame nėra inžinerinių komunikacijų, neįrengti tualetai, prasta stogo danga. Planuojama lankytojų centrą-muziejų ne tik atnaujinti, bet ir jame įrengti naujas patalpas – Panerių memorialo radinių nuolatinę muziejinę ekspoziciją ir kitas naujas erdves.

LRV

pirkimuose ir netrukdomą projektų įgyvendinimą, galimai buvo perduoti ir priimti itin didelės vertės kyšiai.

Ikiteisminio tyrimo metu surinkti duomenys leidžia manyti, jog nusikalstamas veikas galimai padarė AB „Lietuvos energija”, tuometinės AB „Lietuvos elektrinė” atstovai ir aukštas pareigas Lietuvos Respublikos ūkio ministerijoje užėmę asmenys, taip pat „Alstom” grupės įmonių darbuotojai ir atstovai.

Atliekant tyrimą, apie galimai padarytą nusikalstamą veiką – kyšininkavimą, įtariamuoju apklaustas buvęs AB „Lietuvos energija” vadovas R. J.

Ikiteisminis tyrimas atliekamas lygiagrečiai su Jungtinės Karalystės Stambaus masto sukčiavimų tyrimo biuro (SFO) atliktu tyrimu dėl bendrovės „Alstom” atstovų nusikalstamų veikų, paperkant Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių pareigūnus.

Bendradarbiaujant STT ir SFO, buvo keičiamasi tyrimų metu surinktais duomenimis, tyrimo veiksmai, reikalingi nusikalstamoms veikoms atskleisti, buvo atliekami tiek Lietuvoje, tiek kitose valstybėse.

SFO pabaigus tyrimą Jungtinėje Karalystėje, teismas kaltais dėl pareigūnų papirkimo pripažino tris buvusius įmonių grupės „Alstom” ir jos padalinio Švedijoje atstovus. Asmenys nuteisti dėl korupcinių nusikaltimų veikų, padarytų ir Lietuvos Respublikoje.

LRT

„NATO ORO POLICIJA YRA NE TIK SĄJUNGININKŲ VIENYBĖS ĮRODYMAS”

NATO Oro pajėgų vadas generolas Todas Woltersas (Tod D. Wolters). *Alfredo Pliadžio (LR KAM) nuotr.*

„NATO oro policija yra ne tik sąjungininkų vienybės įrodymas. Siekiant užtikrinti stabilumą, stiprinti atgrasymą ir greitą reagavimą į saugumo grėsmes regione, tai turėtų būti ir oro gynybos misijos dalis”, – NATO oro policijos misijos Baltijos šalyse pasikeitimo ceremonijoje sausio 3 d. pabrėžė krašto apsaugos ministras Raimundas Karoblis.

Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose vadovavimą NATO Baltijos šalių oro erdvės misijai perėmė Lenkijos karinės oro pajėgos patruliuosiančios su keturiais naikintuvais F-16 „Fighting

Falcon”. Simbolinį raktą jiems perdavė keturis mėnesius NATO rytinės oro erdvės sienas saugoję Belgijos karinių oro pajėgų kariai taip pat su naikintuvais F-16. Šią misiją iš Estijos sustiprina Vokietijos karinės oro pajėgos su penkiais naikintuvais „Eurofighter Typhoon”.

NATO Oro pajėgų vadas generolas Todas Woltersas (Tod D. Wolters) padėkojo Lietuvai už sklandžiai teikiamą priimančios šalies paramą jau 15 metus vykdančią NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse ir pabrėžė, kad „beveik 70 metų NATO užtikrinant kolektyvinį saugumą transa-

tlantinėje erdvėje, NATO Oro pajėgos visus šiuos dešimtmečius buvo ir yra vienas iš svarbiausių veiksnių užtikrinant visų Aljanso narių gynybą, atgrasymą ir saugumą”.

Ministras R. Karoblis padėkojo gen. T. Woltersui už indėlį stiprinant Aljanso oro pajėgas ir gerinant atgrasymą bei gynybą Baltijos regione ir įteikė generolui apdovanojimą – Krašto apsaugos sistemos lygmens medalį „Už nuopelnus”.

NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse vykdančių vienetų pasikeitimo ceremonijoje taip pat dalyvavo Gynybos štabo viršininkas generolas

majoras Vitalijus Vaikšnoras, NATO Oro pajėgų vado pavaduotojas brigados generolas Slawomiras Zakowskis (Slawomir Zakowski), kiti krašto apsaugos ministerijos, kariuomenės atstovai.

Lenkijos pilotai su naikintuvais F-16 Šiauliuose nusileido gruodžio 29 d. Tai aštuntasis kartas, kai Lenkijos karinių oro pajėgų kariai dalyvauja NATO oro policijos misijoje Baltijos valstybėse. Lenkijos karinės oro pajėgos patruliavimą Baltijos šalyse pradėjo 2005 m. su naikintuvais MiG-29 „Fulcrum”, vėliau vykdė su naikintuvais F-16 „Fighting Falcon”. Lenkija yra viena aktyviausių NATO Oro policijos misijoje Baltijos šalyse dalyvaujančių šalių ir ketina toliau dalyvauti šioje misijoje ir 2020 metais.

Belgija buvo pirmoji NATO šalis 2004 m. kovo 29 d. atsiuntusi į Lietuvą naikintuvus F-16 „Fighting Falcon” ir pradėjusi NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse. Nuo tada Belgijos Karalystės karinių oro pajėgų kariai Baltijos šalių oro erdvę saugojo aštuonis kartus.

NATO oro policijos misiją Estijoje sustiprinančios Vokietijos karinės oro pajėgos su keturiais naikintuvais „Eurofighter Typhoon” rytinės NATO oro erdvės sienas saugoja jau devintą kartą.

NATO oro policijos misija savo naikintuvų neturinčiose Baltijos šalyse vykdoma

nuo 2004 metų, kai Lietuva, Latvija ir Estija tapo Aljanso narėmis. Nuo to laiko šią oro policijos misiją vykdė jau 17 šalių. Baltijos šalių oro erdvę saugoma nepertraukiamai 24 val.

2018 M. NATO ORO POLICIJOS MISIJA BALTIJOS ŠALYSE

Taip pat NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse 2018 m. vykdė Danijos, Portugalijos ir Belgijos karinių oro pajėgų kontingentai. Prieš ketverius metus, Rusijai aneksavus Krymą ir sustiprinus šią NATO oro policijos misiją Baltijos regione, 2018 m. prisijungė Ispanijos, Prancūzijos ir Vokietijos kariai.

Nuo metų pradžios keturių mėnesių rotacijai atvykę Danijos karinių oro pajėgų kariai Baltijos šalių oro erdvę saugojo jau šeštą kartą. Jie patruliavo su keturiais naikintuvais F-16 „Fighting Falcon”.

47-ajai NATO oro policijos misijos rotacijai vadovavusi Portugalija Baltijos šalių erdvėje patruliavo taip pat su keturiais naikintuvais F-16. Šią misiją sustiprinusi Ispanija į Šiaulius atsiuntė šešis naikintuvus „Eurofighter Typhoon”, o Prancūzija į Estijos oro bazę Amarije – keturis naikintuvus „Mirage” 2000-5.

Portugalijos karinių oro pajėgų kariai NATO oro policijoje Baltijos valstybėse dalyvavo ketvirtą kartą, Ispanijos – 5, o Prancūzijos – 7 kartą.

LR KAM

SAUSIO 5-ĄJĄ PASIRAŠYTAS UKRAINOS ORTODOKSŲ BAŽNYČIOS PRIPAŽINIMO AKTAS

Konstantinopolio ortodoksų patriarchas Baltramiejus.

www.vaticannews.va/lt

Su malonumu pranešame, kad jo šventenybė Kijevo ir visos Ukrainos metropolitas Epifanijus atvyks į Konstantinopolį, lydimas gerbiamos palydos, šeštadienio, sausio 5-osios ryte, oficialiam vizitui”, sausio 1-ąją pranešė Ekumeninis Konstantinopolio patriarchatas.

Kaip žinia, šiuo vizitu, Konstantinopolio patriarchui

Baltramiejui įteikus pripažinimo dokumentą (Tomos), bus užbaigtas autokefalinės, nepriklausomos nuo Maskvos patriarchato, Ukrainos Ortodoksų Bažnyčios įkūrimas. Gruodžio 15 dienos susirinkime šios Bažnyčios galva išrinktas metropolitas Epifanijus jau vadinamas titulu, kurio neteko nuo Maskvos patriarchato priklausomos Ukrainos ortodoksų

Bažnyčios galva.

Konstantinopolio patriarchato rašte priduriama, kad sausio 5 dienos ryte metropolitas Epifanijus vadovaus „Te Deum” apeigoms patriarchalinėje bažnyčioje, o vėliau Sosto salėje bus priimtas patriarcho Baltramiejaus ir jo hierarchijos. Tada bus iškilmingai pasirašytas Tomosas, pripažinimo raštas, ir Ukrainos Ortodoksų Bažnyčios

savarankiškumas bus oficialiai pripažintas. Apeigose dalyvaus ir Ukrainos prezidentas.

Sekmadienį, sausio 6-ąją, metropolitas Epifanijus ir patriarchas Baltramiejus, kartu su juos lydintiais dvasininkais, kartu vadovaus iškilmingoms kalėdinėms apeigoms, kurių metų pripažinimo pergamentas bus įteiktas ukrainiečiui metropolitui.

Tuo tarpu Maskvos patriarchas Kirilas gruodžio 31 dieną pasiuntė dar vieną laišką patriarchui Baltramiejui, primygtinai siūlydamas atšaukti Ukrainos Ortodoksų Bažnyčios pripažinimą. Jau anksčiau Maskvos patriarchatas buvo daug kartų pareiškęs, kad šio akto nepripažins, kad laiko jį schizmatiniu veiksmu, kuris ir patį Baltramiejų įtraukia į schizmą. Gruodžio 31 dienos laiškas užbaigiamas dramatišku Kirilo perspėjimu Baltramiejui: „Jei jūs elgsitės taip, kaip žadate savo laiške, jūs visam laikui neteksite galimybės tarnauti šventųjų Dievo Bažnyčių vienybei, nustosite būti Pirmas ortodoksų pasaulyje, kuris apima šimtus milijonų tikinčiųjų,

o jūsų ukrainiečiams ortodoksams suteiktos kančios pasivys jus visus žmones nešališkai teisiančio mūsų Viešpaties paskutiniajame Teisme ir liudys prieš jus. Meldžiu iš visos širdies, kad taip nenutiktų. Dar ne vėlu sustoti.”

Apie Ukrainos religinės naujienas pranešanti žinių agentūra RISU paskelbė, jog Ukrainos Ortodoksų Bažnyčios primas jau susitiko su Ukrainos Graikų Katalikų Bažnyčios didžiuoju arkivyskupu Sviatoslavu Ševčiuku ir aptarė, kaip galėtų bendradarbiauti dėl tikinčiųjų gėrio, dėl Bažnyčių vienybės ir dėl visuomenės naudos. Gruodžio 30 dienos interviu ortodoksų metropolitas Epifanijus komentavo, jog bus sukurta aukšta lygio bendra komisija, kuri sudarys galimą bendrų veiksmų „žemėlapi”. Šiuo savo pareiškimu metropolitas Epifanijus užėmė gerokai skirtingą poziciją, nuo Maskvos patriarchato, kuris labai kritiškai ir priešišškai nusiteikęs prieš Ukrainos Graikų Katalikų Bažnyčią ir bendradarbiavimą su ja. **(RK/Vatican News)**

ASPENAS, CO

Į ASPENĄ KVIEČIAMI KALNŲ SLIDINĖTOJAI
ŠALFASS ir LR garbės konsulato Aspene informacija

Šiais metais Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) organizuojamos kasmetinės kalnų slidinėjimo varžybos ir slidinėjimo mėgėjų kelionė į puikų Aspeno kalnų kurortą Kolorado valstijoje (<https://www.aspensnowmass.com/>) vyks **2019 m. vasario 24 – kovo 5 d.** Kaip ir ankstesniais metais, tikimasi sulaukti gausaus būrio sporto entuziasčių iš JAV, Kanados ir Lietuvos, kartu laukiama atvykstančių ir jų šeimos narių.

Varžybos vyks kovo 3 d., sekmadienį; dalyvių registracija – kovo 2 d., šeštadienį, nuo 4 iki 6 val. po p. (809 S. Aspen St. Suite 1) arba varžybų dieną. Organizatoriai prašo jau dabar užsisakyti kelionės bilietus ir viešbučio kambarius, kadangi varžybos vyks įtemptu kelionių laikotarpiu. Dėl užsakymo

kreiptis į atostogų kalnuose organizavimo kompanijos Ski.com atstovą Darin Smith – jo el. paštas darin@ski.com, tel. (888) 920-5785. Daugiau informacijos – el. paštu edmicus1@aol.com (Ed Mickus) arba vsaulis@sbcglobal.net (dr. Vytautas Saulis).

Kovo 2 dieną, nuo 4 iki 6 val. p. p. vyks **Lietuvos Nepriklausomybės dienos šventė**, jos rėmėjas – LR garbės konsulas Aspene dr. Jonas Prunskis. LR garbės konsulas Aspene yra pirmoji diplomatinė misija Aspene, patvirtinta JAV valstybės departamento. Jeigu planuojate dalyvauti šventėje, prašome pranešti iš anksto el. paštu ltaspenconsul@gmail.com

ŠALFASS slidinėjimo skyriaus valdyba: prezidentas dr. Jonas Prunskis, viceprezidentas Edvardas Mickus

ISPANIJA

TAUTINĖS KULTŪROS VAKARAS LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADOJE MADRIDE

Gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos ambasada Ispanijos Karalystėje pakvietė Madride gyvenančius ir šiame mieste viešinančius lietuvius į tautinės kultūros vakarą. Iš Lietuvos atvykusi etnomuzikologė ir edukologė Akvilė Rubikienė papasakojo apie lietuviškas Advento tradicijas ir papročius, pamokė svečius verti šiaudinius sodus.

Dalyviai noriai įsitraukė į eglutės žaislų iš šiaudų gaminimo procesą, smalsiausi galėjo į savo ateitį pažvelgti pasitelkdami senovinius burtus, visi mokėsi ir vėliau sutartinai traukė Advento giesmes, žaidė liaudies žaidimus.

Bendrą nuotaiką palaikė bei dainomis susirinkusiuosius džiugino dainų autorius ir atlikėjas Andrius Pojavis,

kuris šventės metu pristatė ir savo naujausią kūrinį „Tik su tavim“.

Šventės dalyviai vaišinosi naminiiais tautiniais patiekalais, kurių skaniausi buvo paskelbti šventinio konkurso nugalėtojais. Lietuviškų vaišių asortimentą papildė parduotuvinių tinklo „Supersol“ pristatyti produktai.

LR URM

Etnomuzikologė ir edukologė Akvilė Rubikienė papasakojo apie lietuviškas Advento tradicijas ir papročius, pamokė svečius verti šiaudinius sodus. **LR URM**

KLIVLANDAS, OH

PIEMENĖLIŲ MIŠIOS

Pagal tradiciją Piemenėlių Mišios būdavo laikomos 12:00 val. v., tačiau slenkant metams dėl skirtingų priežasčių jų laikas pakito. Šv. Kazimero šventovė Klivlande, Ohajus, pasekė šį pokytį, todėl šv. Mišios prasidėjo 10:30 val. Jas aukėjo klebonas kunigas Joseph Bacevice, kuriam padėjo dvi patarnautojos. Skambėjo vargonininkės Romos Bandza vargonų gaudesio lydimos parapijos choro giesmės.

Šventovėje buvo išstatytos penkios eglutės, medinis klėtis, kuriam jau yra per 70 metų, ant sienų tarp sezoninių juostų iškabinti vainikai.

Nepaisant šalto oro, mišiose dalyvavo tradicinis skaičius pastovių ištikimų parapijiečių, svečių iš kitų valstijų ir Kanados. Galima džiaugtis, kad tarp mūsų dar yra asmenų, kurie laikosi tradicijų, tačiau kur kiti?

Algirdas V. Matulionis

BRAZILIJA

KAUNO TARPUKARIO ARCHITEKTŪRA PRISTATOMA SAN PAULE

Gruodžio 8 d. San Paulo Parque Villa-Lobos bibliotekoje atidaryta Kauno tarpukario architektūros fotografijų paroda „Kaunas 1919-1939: sostinė, įkvėpta modernaus judėjimo“.

Atidarydama parodą Lietuvos generalinė konsulė San Paule Laura Tupe pasidžiaugė, jog „tokios svarbos renginiu, organizuotu bendradarbiaujant su San Paulo valstijos vyriausybe, užbaigiamas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo renginių San Paule ciklas“.

„Simboliška, kad Kauno modernizmo architektūrą Valstybės šimtmečio proga pristatome San Paule, į kurį tarpukariu atvyko kelios dešimtys tūkstančių lietuvių“, - į parodos atidarymą susirinkusiems svečiams teigė parodos kuratorius, architektas Gintaras Balčytis.

Renginyje dalyvavęs III

Kun. Joseph Bacevice ir dvi patarnautojos. **A.V.Matulionio nuotr.**

BRAZILIJA

KAUNO TARPUKARIO ARCHITEKTŪRA PRISTATOMA SAN PAULE

ir IV Tarptautinės San Paulo architektūros bienalės kuratorius, arch. Lúcio Gomes Machado pasidžiaugė, jog Brazilijoje, kur gausu modernizmo architektūros pavyzdžių, pristatoma Kauno tarpukario architektūra, turinti savitą stilių dėl lietuviškų tautinių elementų gausos.

Šią parodą Lietuvos gene-

ralinis konsulas San Paule organizavo bendradarbiaudamas su San Paulo valstijos vyriausybės Kultūros sekretariatu bei Bibliotekų asociacija „SP Leituras“. Prie parodos organizavimo prisidėjo Lietuvos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos kultūros taryba ir Kauno miesto savivaldybė.

Parodą San Paule galima aplankyti iki 2019 m. sausio 20 d. Vėliau ji bus eksponuojama kituose Brazilijos miestuose.

LR URM

„Kaunas 1919-1939: sostinė, įkvėpta modernaus judėjimo“ architektūros fotografijų paroda San Paule, Brazilijoje. **LR URM**

RUSIJA

KALĖDINĖ POPIETĖ MASKVOJE

Puoselėjant Rusijoje gyvenančių lietuvių bendruomeniškumą ir lietuviškos tapatybės išlaikymą, siekiant priminti artėjančių didžiųjų Žiemos švenčių papročius ir perduoti žinias augančiai kartai, Lietuvos ambasadoje Maskvoje š. m. gruodžio 15 d. vyko šventinė popietė „Lietuviškos Kalėdų tradicijos“.

Lietuvos Respublikos ambasadorius Rusijos Federacijoje Remigijus Motuzas pasveikino gausiai susirinkusius lietuvius ir jų šeimų narius su artėjančiomis Šventomis Kalėdomis,

atkreipė dėmesį į istorinės atminties svarbą, priminė, jog net tremtyje lietuviai sugebėjo išsaugoti savo tradicijas, neprarasti dvasinio ryšio su tėviške.

Renginys svarbus telkiant Maskvos lietuvių bendruomenę, nes jame dalyvavo daug šeimų su vaikais ir vaikaičiais, susipynė ir puikiai derėjo įvairių kartų galimybės ir žinios. Rengdamiesi Kalėdoms, mažieji mokėsi lietuviškų dainų ir liaudies ratelių, kartu su suaugusiais giedojo tradicines ir šiuolaikines kalėdines giesmes. **LR URM**

VIEŠPATIES APSIREIŠKIMAS (TRYŠ KARALIAI)

Minėdami išminčių kelionę prie Kūdikėlio Jėzaus lopšelio, mes turime prisiminti ir mus kviečiantį Dievo balsą.

www.vaticannews.va/lt

Vis dėlto pati svarbiausia mūsų gyvenimo kelionė yra ieškojimas To, kuris mums visa tai suteikė. Labai gali būti, kad iki Viešpaties apsireiškimo mums stinga tik vieno žingsnio... iki netoliese esančio kito žmogaus...

Jėzui gimus Judėjos Betliejuje karaliaus Erodo dienomis, štai atkeliavo į Jeruzalę išminčiai iš Rytų šalies ir klausinėjo: „Kur yra gimusis Žydų karalius? Mes matėme užtekant jo žvaigždę ir atvykome jo pagarbinti“. Tai išgirdęs, karalius Erodas sunerimo, o su juo ir visa Jeruzalė. Jis susikvietė visus tautos aukštuosius kunigus bei Rašto aiškintojus ir teiravosi, kur turėjęs gimti Mesijas. Tie jam atsakė: „Judėjos Betliejuje, nes pranašas yra parašęs: Ir tu, Judo žemės Betliejau, anaip tol nesi menkiausias tarp žymiųjų

Judo miestų, nes iš tavęs išeis vadas, kuris ganys mano tautą – Izraelį“. Tuomet Erodas, slapčia pasikvietęs išminčius, smulkiai juos išklausinėjo apie žvaigždės pasirodymo metą ir, siųsdamas į Betliejų, tarė: „Keliaukite ir viską sužinokite apie kūdikį. Radę praneškite man, kad ir aš nuvykęs jį pagarbinčiau“. Išklause karaliaus, išminčiai leidosi kelionėn. Ir štai žvaigždė, kurią jie buvo matę užtekant, traukė pirma, kol sustojo ties ta vieta, kur buvo kūdikis. Išvydę žvaigždę, jie be galo džiaugėsi. Įžengę į namus, pamatė kūdikį su motina Marija ir, parpuolę ant žemės, jį pagarbino. Paskui jie atidengė savo brangenybių dėžutes ir davė jam dovanų: aukso, smilkalų ir miros. Sapne įspėti nebegrįžti pas Eroda, kitu keliu pasuko į savo kraštą. (Mt 2, 1–12)

KELIONĖ PAS DIEVĄ Mons. Adolfas Grušas

Viešpaties Apsireiškimo iškilmės Mišiose skaitoma Evangelijos ištrauka geriausiai atsimenama dėl joje aprašomos išminčių kelionės istorijos. Tie paslaptingi asmenys atvyko iš tolimos rytų šalies aplankyti gimusio Kūdikėlio Jėzaus ir atnešė jam simbolines dovanas. Skaitant šį pasakojimą tikinčiamajam gali kilti nemaža klausimų: iš kur konkrečiai išminčiai atvyko, kas tokie jie buvo, kokie buvo jų vardai, kodėl dovanavo Jėzui būtent auksą, smilkalus ir mirą, jie ėjo, sekdami žvaigždę ar kometa, jei kometa, tai kaip ji vadinosi?... Tų klausimų galima prirašyti daugybę, bet aišku viena: išsamaus ir tikslaus atsakymo į juos negausime, nes jie tik atitraukia mūsų dėmesį nuo

tikrosios šventės esmės, nes tai yra ne, kaip mėgstama, sakyti „Trijų Karalių šventė“, bet Viešpaties Apsireiškimo iškilmė. Eilinį kartą žmonės supainiojo kūrinių su Kūrėju...

Kalėdose atšventę Jėzaus Gimimo įvykį šiandien esame kviečiami apmąstyti, kokia yra to Įsikūnijimo prasmė. Kodėl Dievo Sūnus tapo žmogumi? Iš tiesų Dievas nenorėjo likti nepažintas, pasislėpęs nuo savo kūrinių. Jis norėjo apsi-reikšti žmonėms ir tai darė nuo pat gimimo žemėje akimirkos: dar prieš išminčius gimusį Kūdikį aplankė piemenys. Piemenys ir išminčiai: žydai ir pagonys, vargšai ir turtuoliai, visuomenės atstumtieji ir valdžios atstovai. Tai reiškia, jog Dievo Sūnus įsikūnijo dėl visų, ir kviečia visus bei kiekvieną Jį pažinti, pripažinti ir pasinaudoti Jo atėjimo į pasaulį vaisiais. Šia prasme Viešpaties apsireiškimas yra ne vien tik Jo gimimas, bet ir visas gyvenimas, apvainikuotas mirtimi ir prisikėlimu.

Dievas tampa žmogumi, kad priartėtų prie mūsų, kad kreiptųsi į mus suprantamais žodžiais ir darbais. Šventasis Raštas tai nusako šiais žodžiais: „Daugel kartų ir įvairiais būdais praeityje Dievas yra kalbėjęs mūsų protėviams per pranašus, o dabar dienų pabaigoje jis prabilo į mus per Sūnų“. Tai yra Dievo apsireiškimo viršūnė, paskutinis žodis, po kurio nebegali būti jokio kito, bent jau kol žmogus, pasiekęs Jo akivaizdą, galės kontempliuoti „veidas į veidą“.

Kaip tik iš to kyla šios

šventės svarba. Ji skatina mus atidžiau pažvelgti į nenusakomą Dievo dosnumą: Amžinasis, Bėgalinis, Visagalis, Kūrėjas ir pasaulio Viešpats, Tas, kuriam nieko nestinga, panoro ateiti pas mus, savo vargšus kūrinius. Jis tai padarė dėl mūsų gėrovės, taip išreikšdamas savo beribę meilę. Drauge šiandien prisimename ir dar vieną dalyką: Viešpats tai padarė, norėdamas bendrauti su mumis. Jis sukūrė žmogų „į save panašų“ ir jį vienintelį apdovanojo protu ir laisva valia tam, kad žmogus pajėgtų bendrauti su Juo.

Dievo mums duota išmintis skatina mus leistis į nuostabias keliones. Žmogus tyrinėja visatą, išranda mašinas ir vaistus, suteikia daiktams meninę ar poetinę formą, tačiau vis dėlto pati svarbiausia mūsų gyvenimo kelionė yra ieškojimas To, kuris mums visa tai suteikė. Mūsų visų laimei ši galimybė nėra rezervuota didvyriams ar išskirtiniams išminčiams. Dievas atlygina kiekvienam, kuris, ieškodamas Jo, sudeda į tai visus savo gabumus, visas turimas galimybes. Minėdami išminčių kelionę prie Kūdikėlio Jėzaus lopšelio, mes turime prisiminti ir mus kviečiantį Dievo balsą.

Toje ieškojimų kelionėje mes galime leisti į plaukiojimus jūromis, pasiekti kitus žemynus ar tolimas salas, tačiau labai gali būti, kad iki Viešpaties apsireiškimo mums stinga tik vieno žingsnio... iki netoliese esančio kito žmogaus... www.vaticannews.va/lt

525 METAI PO PIRMŲJŲ ŠV. MIŠIŲ AMERIKOJE

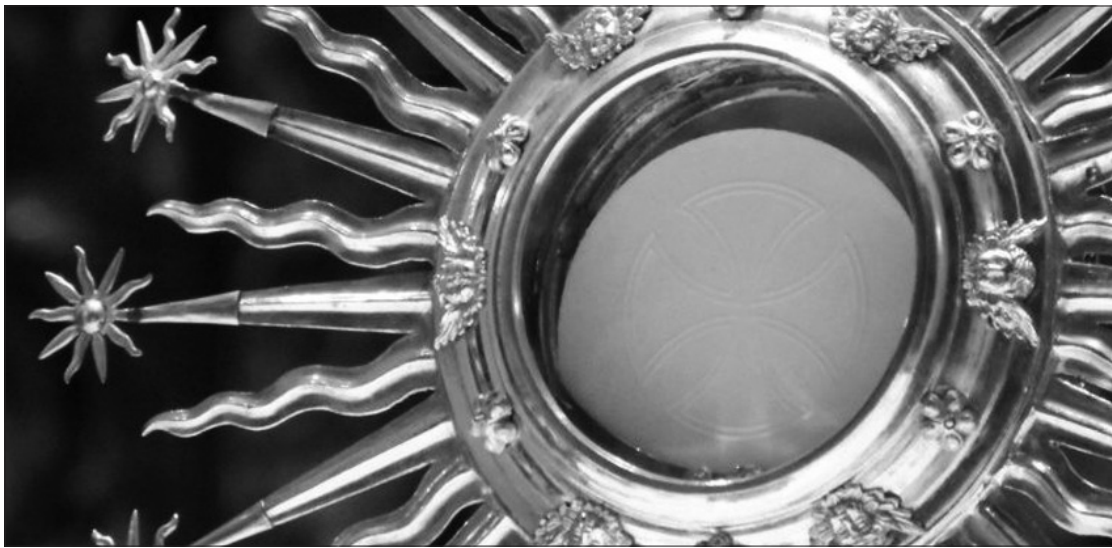
Š.m. sausio 5 dieną kardinolas iš San Salvadoro Gregorio Rosa Chávez aukojo iškilmingas šventąsias Mišias Dominikos respublikoje, Puertos Platos vyskupijoje. Jis čia atvyko kaip specialusis popiežiaus pasiuntinys, o šio paskyrimo tikslas buvo užbaigti 525 metų sukakties nuo pirmųjų šv. Mišių Amerikos kontinente minėjimus.

Garsusis keliautojas Kristoforas Kolumbas pasiekė naujojo žemyno salas 1492 metais, o 1494 metais grįžo antrą kartą: šį kartą vietoj trijų laivų plaukė septyniolika. Tarp antrosios ekspedicijos narių buvo apie tuzinas vienuolių ir kunigų, jau gavusių popiežiaus mandatą skelbti Evangeliją naujojo žemyno, netrukus gavusio Amerikos vardą, žmonėms. Vienas iš ekspedicijos kunigų, brolis Bernardas Boylas, 1494 metų sausio 6 dieną, Viešpaties Apsireiškimo iškilmės dieną, paprastai su-

ręstoje koplytėlėje vadovavo Eucharistijos šventimui, pirmosioms Mišioms naujajame kontinente. Toje vietoje, kurioje, kaip manoma, stovėjo pirmoji koplytėlė, šiandien stovi nedidelė mūrinė bažnyčia, kuriai suteiktas „Amerikų šventovės“ vardas. Kasmet ją aplanko daug piligrimų. Tai vieta, kurioje šeštadienio ryte šv. Mišių aukai vadovavo ir specialusis popiežiaus pasiuntinys kardinolas Chavez.

Pasak žinių agentūros „Fides“, iš kiekvienos Dominikos vyskupijos, kurių yra dvylika, atvyko po maždaug penkis šimtus tikinčiųjų. Dar keli tūkstančiai tikinčiųjų atvyko savo pastangomis.

Šie įvykiai yra susiję su Amerikos evangelizavimo pradžia. Kaip sakė šv. Jonas Paulius II, minint V amžių sukaktį nuo Amerikos kontinentų evangelizavimo pradžios, kreipdamasis į tarptautinio istorikų suvažiavimo dalyvius,

Eucharistija.

www.vaticannews.va/lt

„be abejonės šiame evangelizavime, kaip ir kiekviename žmogaus darbe, buvo gerų dalykų ir klaidų, „šviesos ir tamsos“. Popiežius užsiminė apie gerai žinomus kolonizatorių piktnaudžiavimus ir padarytas neteisybes, siekiant vien galios ir greito pralobimo. Kita vertus, Antonio di Montesino, Bartolomé de las Casas, Juan de Zumarraga, Toribio de Benavente «Motolinía», Vasco de Quiroga, Juan del

Valle, Julián Garcés, José de Anchieta, Manuel da Nóbrega ir daug kitų misinierių gynė indėnų orumą ir teises. Nikaragvos vyskupas Antonio Valdivieso 1549 metais buvo nužudytas už tai, kad kritikavo kolonizatorių žiaurumą. Pasak Jono Pauliaus II, „nešvenčiame“ kontroversiškų istorinių įvykių, kurie kantriai ir atidžiai turi būti ištirti. Švenčiame patį Kristų, kuris yra pirmasis ir didžiausias Evangelizuotojas, kurio

šviesa palietė ir Amerikos gyventojus.

Tačiau, ta pat proga pasakė šv. Jonas Paulius II, buvo „daugiau šviesos nei tamsos“, sprendžiant iš vaisių, kuriuos regime po penkių šimtų metų: gyvą ir dinamišką Bažnyčią, kuri yra svarbi visuotinės Bažnyčios dalis“. Galima pridurti, kad ši Bažnyčia visuotinei Bažnyčiai davė 265 apaštalo Petro įpėdinį, popiežių Pranciškų. **(RK / Vatican News)**

LIETUVIŲ GRAFIKOS DARBAI PADOVANOTI CENTRINIAM GRAFIKOS INSTITUTUI ROMOJE

Gruodžio 14 d. LR ambasadorius Italijoje Ričardas Šlepavičius įteikė Centriniam grafikos institutui Romoje 15 Lietuvos grafikos kūrinių rinkinį.

Rinkinį suformavo prof. dr. Giedrė Jankevičiūtė ir Vilniaus grafikos meno centro vadovės Jurga Minčinauskienė ir Kristina Kleponytė-Šemeškieienė. Rinkinyje yra 15 originalių grafikos kūrinių, kurių autoriai – Elvyra Kairiūkštytė, Kęstutis Grigaliūnas, Laisvydė Šalčiūtė, Petras Repšys – yra svarbūs Lietuvos grafikos istorijai.

Centrinis grafikos institutas yra viena iš nedaugelio nacionalinių kultūros institucijų Italijoje, kurios pradžia skaičiuojama nuo 1738 metų. Institute saugoma ir tiriama apie 23500 piešinių ir 110000 atspaudų, kurie atspindi Europos grafikos meno istoriją nuo penkto iki aštunto šimtmečio, taip pat saugoma daugiau nei 23400 matricių.

Institute yra veikiančios grafikos mašinos, fotografijos kolekciją sudaro daugiau nei 16000 eksponatų, yra 25000 leidinių sauganti biblioteka, formuojama šiuolaikinio bei video meno kolekcija. Centrinis grafikos institutas įsipareigojo padovanotus kūrinius saugoti, prižiūrėti ir eksponuoti neribotą laiką.

Kaip sako rinkinio sudarytojos: „Lietuvos grafikos mokykla yra labai stipri ir gerai žinoma mūsų Europos dalyje. Ši dovana – žingsnis į dar platesnį pripažinimą, nes būti priimtiems į tokį prestižinį rinkinį šalia Leonardo da Vinci, Albrechto Durerio, Rembrandto ir kitų senųjų meistrų piešinių bei estampų, moderniosios ir šiuolaikinės Giorgio Morandi, Renzo Romero, Jannis Kounellis ir kitų autorių grafikos kūrinių, reiškia, kad atitinkame aukščiausius kriterijus ir galime būti įdomūs ne tik artimiausiems kaimynams, bet ir meno išlepintiems italams, kurie

LR ambasadorius Italijoje Ričardas Šlepavičius įteikė dovana.

LR KM

yra ypatingai reiklūs dailės kūrinių kokybei”.

Šis dėkingumo gestas yra bendradarbiavimo tarp Lietuvos ambasados Italijoje, Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus ir Centrinio grafikos instituto finalas, kurio pagrindu vyko paroda

„MAGMA. Kūnas ir žodis Lietuvos ir Italijos moterų mene nuo 1965 iki šiandien”, kuruota Laimos Kreivytės ir Benedettos Carpi de Resmini Vilniuje ir Romoje. Romoje taip pat stažavosi penkios studentės iš Vilniaus dailės akademijos. Dovana simbo-

liškai vainikuoja ir 2018 m. pavasarį vykusią Vilniaus grafikos meno centro kuratorių stažuotę Romos centriniam grafikos institute, įgalina tolimesnį bendradarbiavimo plėtotę tarp grafiką propaguojančių Italijos ir Lietuvos institucijų.

LR KM

LNOBT RENGINYJE PAGERBTAS LEGENDINIS OPEROS SOLISTAS

Gruodžio 23 d. Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre vyko renginys, skirtas garsiam **operos solistui Vaclovui Daunorui**. Renginio metu pristatyta muzikologės Jūratės Katinaitės sudaryta knyga apie solistą – „Karalių kuria aplinka”.

V. Daunoras (g. 1937) – vienas ryškiausių artistų Lietuvos operos scenos istorijoje. Jis stažavo Milano „La Scala” teatre ir 1967 m. debiutavo jo scenoje kartu su garsiuoju Luciano Pavarotti: italas G. Verdi „Rigolete” atliko Hercogo, o lietuvis – Monteronės partiją.

1971 m. tarptautiniame Tulūzos dainininkų konkurse Prancūzijoje V. Daunoras laimėjo Grand Prix. Šis konkursas priklauso aukščiausio meistriškumo konkursų kategorijai; jį laimėjus dainininkams jau nebeleidžiama varžytis kituose konkursuose.

Daugiau nei tris dešimtmečius V. Daunoras dainavo Lietuvos operos ir koncertinėse scenose, o Lietuvai atgavus nepriklausomybę išvyko į JAV. 1995 m., būdamas 58-erių, debiutavo prestižiniame Niujorko „Metropolitan Opera” teatre. Po dešimties sezonų šio teatro scenoje solistas baigė karjerą dėl diagnozuotos Parkinsono ligos.

Kaip pasakoja LRT KLASIKOS laidoje viešėjusi knygos autorė Jūratė Katinaitė, bandymų bendrauti su pačiu Vaclovu Daunoru

būta daug, didžioji dalis jų – nesėkmingi: „Asmeniškai su V. Daunoru susipažinau per solistę Giedrę Kaukaitę. Ji man paskambino kokiais 2013 m. ir pasakė, kad į Lietuvą yra grįžęs V. Daunoras ir galbūt mane domintų interviu. Sakiau jai, kad jau esu kelis sykius mėginusi prakalbinti garsų solistą, bet nesėkmingai – jis tiesiog nesileisdavo į kalbas. Tačiau tais metais kažkas nutiko ir V. Daunoras prakalbo žiniasklaidai.”

Kaip tikina J. Katinaitė, operos solistas iš Lietuvos į JAV išvyko 1993 m., jausdamasis įskaudintas ir atstumtas. „Prieš tai V. Daunoras stažavosi Hiustono operoje, matė, kaip veikia operos studija ir norėjo panašų modelį įdiegti Lietuvoje. Tuometiniams valdininkams Lietuvoje jis bandė įrodyti, kad operos choro dainininkus reikia ugdyti kaip solistus, kad jiems reikia vokalo pagrindų, nes taip išgaunama visai kitokia chorinio dainavimo kokybė. Tačiau V. Daunoro bandymai buvo nesėkmingi, jį labai kritikavo. Ir jis išvyko iš Lietuvos kaip įskaudintas žmogus”, – LRT KLASIKAI tvirtina muzikologė.

J. Katinaitė, pasakodama apie V. Daunorui skirtą knygą „Karalių kuria aplinka” ir joje esančias fotografijas, teigia už jas esanti dėkinga Algimantui Kunčiui: „Būtent A. Kunčius savo archyve yra išsaugojęs daug V. Daunoro

MIUNCHE NE PIRMASIS BALTIJOS ŠALIŲ MUZIKOS FESTIVALIS „BALTIC BREEZE”

Bavarijos sostinėje Miunchene – pirmasis kūrybingos muzikos festivalis „Baltic Breeze”.

LR KM

Bavarijos sostinėje Miunchene inicijuotas pirmasis kūrybingos muzikos festivalis „Baltic Breeze”, pristatantis Lietuvos, Estijos ir Latvijos muziką. Šiais metais tai buvo vienos dienos festivalis: gruodžio 8 dieną Gasteig-Black Box koncertų salėje vyko keturi koncertai. Programoje – estų gitaristas

nuotraukų – labai kokybiškų, užkulisinių. Nuotraukas knygai parinko knygų dailininkas Jokūbas Jacovskis, kuris yra tikras estetas. Todėl knyga – tarsi meno kūrinys, kupinas labai kokybiškų, meninių nuotraukų.”

Nelengva, pasak muzikologės, buvo atrinkti ir medžiagą apie V. Daunorą. **LRT**

Argo Valsas ir šviesų menininkas Oliveris Kulpsoo, latvių džiazio trio „Equanimity Trio”. Lietuvai atstovavo multiinstrumentalistas Saulius Petreikis, smuikininkas Vytautas Mikeliūnas, gitaristas ir saksofonininkas Donatas Petreikis, būgnininkas Augustas Baronas ir kontrabosininkas Mariuszas Praśniewskis. Vakaraų vainikavo Sauliaus Petreikio ir „Jazzrausch Bigband” atliekamas trijų dalių kūrinys „The Baltic Suite”.

„Esame labai laimingi, kad pirmasis festivalis pavyko. Beveik visi bilietai buvo išpirkti, sulaukėme 230 lankytojų, ir tai, be abejonės, mus motyvuoja tęsti festivalio tradiciją. Programoje pristatėme įvairaus žanro muziką – folk,

ambient, džiazą, tad kone kiekvienas galėjo išgirsti tai, kas labiausiai priimtina jo muzikiniam skonui. Visus pasirodymus įrašė Bavarijos radijas (Der Bayerische Rundfunk), todėl tie, kurie negalėjo apsilankyti festivalyje, gruodžio 14 dieną, 23.05 val. RB-Klassik laidoje „Jazztime” galėjo išgirsti 55 minučių trukmės muzikinį reportažą iš „Baltic Breeze” festivalio,” – išspūdžiais dalijosi vienas iš renginio vadovų Kilianas Sladekas.

Festivalio sėkmės įkvėpti organizatoriai jau planuoja antrąjį „Baltic Breeze” festivalį, kuris vyks 2019 metų gruodžio mėnesio 6–8 dienomis. Festivalio partneris – Lietuvos kultūros institutas. **LR KM**

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTE ĮTEIKTOS VARDINĖS LIETUVIŲ IŠEIVIJOS MECENATŲ STIPENDIJOS

Stipendijų laureatai (iš kairės): Manvydas Džiaugys, Lietuvių Fondo atstovas Lietuvoje Leonas Narbutis, Lietuvių išėivijos instituto direktorius Egidijus Aleksandravičius, Gediminas Kasparavičius, Karolina Vitkutė, Gintas Petkevičius, Milda Gineikaitė, Simonas Jazavita, Tadas Šaulys ir Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekos-muziejaus direktorius Arūnas Antanaitis. Įdomus istorinis faktas – nuotraukoje studentai stovi prie trispalvės Lietuvos vėliavos – tai autentiška, beveik 100 metų senumo vėliava, kurią Lietuvių išėivijos institutui padovanojo Lawrence, MA (JAV) lietuviai. **VDU**

Kaip ir kasmet prieš šv. Kalėdas, taip ir šiais metais gruodžio 21 dieną Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje-muziejuje rinkosi Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) studentai, jų kolegos ir artimieji, akademinės bendruomenės nariai į jau tradiciniu tampantį renginį – Lietuvių Fondo skiriamų vardinių

Broniaus Bieliuko ir Vandos Daugirdaitės-Sruogienės stipendijų įteikimą. Šiais metais drauge buvo įteiktos dar vienos lietuvių išėivijos mecenatų – Liūto ir Francoise Mockūnų – vardinės stipendijos.

Lietuvių Fondo darbai matomi ir girdimi visame pasaulyje, jo skiriama parama padeda išlaikyti ir stiprin-

ti lietuviybę Europos, Pietų Amerikos ar Australijos, per įvairius visuomeninius, kultūrinius projektus Fondo parama pasiekia Lietuvos žmones. Lietuvių Fondo rėmėjų bei aukotojų pastangomis yra įsteigtas ne vienas vardinės stipendijos fondas, iš kurių yra skiriamos stipendijos Lietuvos studentams. Nuo 2001 m.

VDU studentams skiriamos žymaus lietuvių išėivijos visuomenininko Br. Bieliuko stipendijos yra skirtos remti gabius, gerai besimokančius studentus, skatinti juos aktyviau dalyvauti visuomeninėje, mokslinėje veikloje. Istorikės V. Daugirdaitės-Sruogienės vardinė stipendija kasmet yra skiriama jauniems mokslininkams, dirbantiems mokslinį darbą Lietuvos istorijos srityje. Šiais metais Br. Bieliuko vardo vienkartinės stipendijos buvo skirtos Menų fakulteto Naujųjų medijų meno programos IV kurso studentei Mildai Gineikaitei, Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Europos Sąjungos viešosios politikos ir administravimo programos II kurso magistrantei Karolinai Vitkutei, Katalikų teologijos fakulteto Pastoracinės teologijos programos II kurso magistrantui Gintui Petkevičiui. V. Daugirdaitės-Sruogienės stipendija buvo įteikta Humanitarinių mokslų fakulteto Vidurio Rytų Europos ir Lietuvos istorijos programos II kurso magistrantui Tadiui Šauliui.

Renginio metu Lietuvių išėivijos instituto direktorius Egidijus Aleksandravičius pasidžiaugė gražia tradicija

ir priminė visiems susirinkusiems iškilias Br. Bieliuko ir V. Daugirdaitės-Sruogienės asmenybes. Renginyje dalyvavo Lietuvių Fondo atstovas Lietuvoje, LF valdybos narys Leonas Narbutis, perdavęs studentams Fondo sveikinimus. Stipendininkams buvo įteikti diplomai, Lietuvių Fondo sveikinimo raštai bei padovanotos Lietuvių išėivijos instituto išleistos knygos.

Renginį vedė Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekos-muziejaus direktorius Arūnas Antanaitis, pristatęs Liūto ir Francoise Mockūnų stipendininkus ir įteikęs jiems vardines stipendijas. Šios stipendijos nuo 2010 metų yra skiriamos studijoms arba praktikoms bei jaunųjų mokslininkų stažuotėms užsienyje. Šiais metais L. ir F. Mockūnų stipendijų laureatais tapo VDU istorijos doktorantai Simonas Jazavita ir Gediminas Kasparavičius ir Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Šiuolaikinės politikos studijų magistrantas Manvydas Džiaugys.

Susirinkusieji sveikino stipendininkus ir džiaugėsi jų pasiekimais. Dėkodami už gautus apdovanojimus studentai kalbėjo, kad šios stipendijos jiems yra ne tik materialinė parama, bet ir moralinė, dvasinė paskata mokslinei bei visuomeninei veiklai plėtoti.

VDU informacija

ĮAMŽINTOS ŽYMAUSIO MŪŠIO SU BERMONTININKAIS AKIMIRKOS

2019-uosius Seimas paskelbė Lietuvos nepriklausomybės kovų metais. Sukanka šimtas metų mūšiui su bermontininkais. Laimėtos kautynės laikomos vienomis žymiausių XX amžiaus Lietuvos kariuomenės pergalių. Lietuvai svarbų istorinį momentą įamžino radviliškietis menininkas Edmundas Gaubas. Jis per kelerius metus iš medžio išdrožinėjo įspūdingo dydžio Radviliškio kautynių horeljefą.

Mediniame horeljefe vaizduojama 1919 metų lapkričio

pabaiga, kai bermontininkų kariuomenė patyrė skaudų pralaimėjimą prie Radviliškio.

Tautodailininkas sako norėjęs atkurti pačią mūšio pabaigą. Jis horeljefą kūrė keletus metus. Reikėjo išdrožinėti smulkiausias detales. Tiksliai atkurti karių aprangą, avalynę, ginklus.

Visuomenei E. Gaubo kūrinys bus pristatytas vasario 16-ąją.

E. Gaubo kūryboje istorinė tema labai svarbi. Jis yra ir Lietuvos tūkstantmečiui bei Žalgirio 600 metinėms paminėti skirta medžio horeljefo „Žalgiris. Lietuviai sugrįžo“ autorius. Šis panoraminis horeljefas pateko į Lietuvos rekordų knygą, kaip didžiausias tokio tipo kūrinys. **LRT**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

ISPŪDINGAME DROŽINYJE – ISTORINĖS KAUTYNĖS EDMUNDAS GAUBAS TAUTODAILININKAS

Stop kadras.

VALDOVŲ RŪMAI ĮGIJO XVII AMŽIUJE VILNIUJE SUKURTĄ STALINĮ LAIKRODĮ

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai dovanų gavo XVII amžiuje Vilniuje sukurtą stalinį laikrodį. 1638 metais meistro Johannes Hanso Klasseno pagamintą laikrodį muziejui padovanojo JAV, Kalifornijoje, gyvenantis išėivijos teisininkas Donatas Januta.

Anot Valdovų rūmų pranešimo, šis stalinis laikrodis yra unikali vertybė.

„Kol kas tai vienintelis žinomas šio meistro kūrinys, saugomas Lietuvoje, kaip ir kito Vilniuje kūrėjo laikrodžio meistro Johano Šairerio XVII amžiaus pirmoje pusėje sukurta laikrodis. Abu jie yra Valdovų rūmų muziejaus rinkiniuose ir rodomi Valdovų lobyno ekspozicijoje“, – rašoma pranešime.

Keturkampio laikrodžio ciferblate pavaizduotas peizažas – matyti upė, medis ir tolumoje ant kalno stūksanti pilis. Pirmajame plane matyti dviejų žvejojančių vyrų, žvelgiančių į pilies pusę, figūros.

Žinoma, kad J. H. Klaseno laikrodis buvo teisėjo Warreno Shepro kolekcijoje, 2001 metais jis parduotas Niujorko

Valdovų rūmų muziejaus nuotr.

aukционе „Sotheby’s“.

Antrasis šio laikrodininko pagamintas laikrodis saugomas Krokuvos Vavelio karališkojoje pilyje, trečiasis 2010-aisiais parduotas Londono aukcione „Bonhams“.

Valdovų rūmams dovanotas laikrodis sukurta Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio (1632–1648) Vladislavo Vazos valdymo laikais. Žinoma, kad panašiu laiku, kai sukurta šis laikrodis, valdovas lankėsi Vilniuje. Tačiau kas buvo laikrodžio užsakovas, kol kas nustatyti nepavyko.

Meistras J. H. Klasenas Vilniuje gyveno ir dirbo maždaug 1638–1655 metais. Artėjant Maskvos kariuomenei, jis paliko Lietuvos sostinę ir išvyko į Karaliaučius. **LRT**

MUS SVEIKINA

Gerbiamas Redaktoriau Gediminai Markevičiaus, gerbiamas Algirdai Vytautai Matulioni ir visi gerbiami, mieli „Dirvos” kūrėjai, leidėjai, rėmėjai ir skaitytojai!

Štai prisisuko 2018-ųjų metų ratas ir vėl viso pasaulio lietuviai, katalikai, krikščionys susės prie švento Kūčių stalo, o kitą rytą sveikins ir melsis prie gimusio Kūdikielio Jėzaus prakartėlės. Vienų šeimose su džiaugsmu ir jauduliu lauž ir dalinsis kalėdaičiais, kiti dalinsis meile, artumu, gerumu. Visiems linkiu Šventų Kalėdų džiaugsmo, ramybės, šviesios vilties, sveikatos. Linkiu ir toliau savo širdyse saugoti ne tik Tikėjimo, bet ir Lietuvos šviesą, nors ir atrodytų, kad joje jau tiek daug tamsių debesų, miglos. Tačiau net ilgiausios naktys ir sutemos praeina. Praeina ir politinės audringos bangos. Svarbiausia, kad turime laisvą Lietuvą, savo kraštą, kurio nemindo okupantų batai, kuriame žmogus gali pats pasirinkti savo likimą, gyvenimo kelią.

Tad su viltimi žvelkime į ateitį, į Naujuosius Metus. Norėtusi, kad jie visiems atneštų tik džiaugsmą ir sėkmę. Atneštų Lietuvai klestėjimą ir taiką.

Linksmų Šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų, mielieji!

*Lietuvos nepriklausomybės Akto signataras
dr. Leonas Milčius*

2018-12-23
Raudonvaris

P.S.

Labai dėkoju už siunčiamą „Dirvą” už tą gražią lietuvišką giją, šaltinį, kuris teka iš jūsų rankų, širdžių ir žodžių. Apgailėstauju, kad aš tiek mažai jau beprisidedu prie jo veržlaus tekėjimo.

Suprantu, kaip jums brangus kiekvienas centas, tad tikrai nepriekaištausiu, jei laikraščio ir negaučiau, bet turėdamas kokią naujesnę, gražesnę žinią, nuotraukėlę, arba savo eilėrašį, tikrai norėsiu atsiųsti.

NUOMONĖ

NE TIESMUKAS STRAIPSNIS

2018 m. gruodžio 25 d. „Dirvos” laidoje tilpo straipsnis „Nepriklausomos Valstybės Atkūrimo Šimtmečio Švenčių Baigiamasis Pokylis Klivlande”. Jo autorius dr. Viktoras Stankus aiškindamas pokylio tikslą ir t.t. prašau pro šalį. Yra aišku, kad šis pokylis buvo puikiai išnaudota proga pabrėžti LR generalinės konsulės Ingridos Bublienės išrinkimą „į pasaulyje žymiausių Lietuvos moterų šimtuką”, tačiau nebuvo paaiškinta, kokiomis taisyklėmis vadovaujantis tokia garbė jai buvo suteikta. Neabejotina, kad Ingrida Bublienė yra daugiau nei veikli, tačiau kai kuriuos jos „nuopelnus” galima pri-

skirti pirmenybės teikimui savo asmeniniams reikalams ir erzinančiam brovimuisi į redakcinius reikalus, neišskiriant ir „Dirvos”. Nors minėto straipsnio autorius labai artimai bendrauja su Ingrida Bubliene, jo straipsniuose („Dirvoje” ir kitur) nuolat bereikalingai kartojasi jos šeimos gyvenimo nuotrupos, o jos bendruomeninės veiklos aprašymai neretai yra gerokai „pagražinami” prasilenkiant su tikrove. Beje, kodėl pokylyje meninę programą atlikusi, dar gimnazijos nebaigusi, mergaitė vadinama operos dainininke?

Atrodo, kad šis pokylis galėjo būti daug pakilesnis...

Algirdas V. Matulionis

Pastaba: „Dirvos” laikraščio redaktoriaus nuomonė nesutampa su straipsnio autoriaus A. V. Matulionio nuomone. Apie projekto „100 Lietuvos moterų sąrašo sudarymą” buvo rašyta ir 2018 m. liepos 24 d. „Dirvos” laidoje (11 psl.). Laikraštyje buvo ir nuoroda www.100lietuvosmoteru.com/ingrida-gertruda-bublys, kur galima sužinoti, už kokius nuopelnus išrinkta moteris.

Autorius klysta Ingridai Bublienei priskirdamas LR generalinės konsulės pareigas. LR Užsienio reikalų ministerijos tinklalapyje rašoma, kad jos pareigos - Garbės generalinė

konsulė JAV (Ohajo, Indianos ir Kentukio valstijos).

Redakcija apgailėstauja, kad į „Dirvos” laikraščio puslapius vis patenka neaktualūs straipsniai, pilni asmeniškumų ir netgi kenkiantys lietuviybės puoselėjimui ir išsaugojimui Amerikoje. Dažnai priekaištaujama neesminiais klausimais, pamirštant ir neakcentuojant dalykų, kurie mus vienytų, bet siekiama suskaldyti ir pasėti nepasitenkinimo ir priešiško grūdą... „Dirvos” puslapiai ne tam skirti! Redakcija linki išlikti pilietiškais ir tautiškais visais klausimais ir savo straipsniais ar pasisakymais vienyti visus tautiškai mąstančius lietuvius.

„DIRVAI” AUKOJO:

Amerikos lietuvių tautiniai namai,
Los Angeles, CA 500
P.Kisielius,
Downers Grove, IL 100
S.Novickis,
Tuscon, AZ..... 65
K.Civinskas,
Brecksville, OH..... 45
A.Barzdukas,
Falls Church, VA..... 25
T.Sperauskas,
Putnam Valley, NY..... 25
R.Valaitis,
Brecksville, OH..... 5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

RESTAURUOJAMA VIENTELĖ TOKIA LIETUVOJE PERLOJOS BAŽNYČIA

Restauruojama Perlojos bažnyčia. Ji viintelė Lietuvoje, kurioje krikščioniškoji ikonografinė medžiaga persipina su patriotiniais lietuviybės elementais. Šie bažnyčioje išliko ir per sovietmetį – Gediminaičių stulpai, Jogailaičių kryžius, Vytauto Didžiojo portretas, Vytis ir kiti.

Per tris mėnesius atnaujintas sienų dekoras. Bažnyčios vidus ištapytas per karą – 1943-iaisiais. Dekoro autorius – Varšuvos meno akademijos profesorius Jurgis Hopenas sukūręs Vilniaus Šventųjų apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčios interjerą, dekoravęs Vilniaus katedros Vyskupų koplyčią.

„Restauravimas šitame objekte labai sudėtingas todėl, kad truputėlį daugiau defektų nei tikėjomės, grafito technika dekoras atliktas nevalius dažų. Grafito technika atliktas dekoras labai įspūdingas, tačiau jis daugelyje vietų daugiasluoksnis, tinkas atšokęs nuo pagrindo, nuo dažų, kurie yra ant pradinio tinko, mes stengiamės prikljuoti atšokusį dekorą”, – sako restauratorė Ramunė Balandžiūnienė.

Perlojos bažnyčios tapybos stilių menotyrininkai vadiną neorenesansiniu, kuriam būdingi ir baroko elementai. Tačiau juntama ir lenkų dailės įtaka. Taip XX amžiuje buvo restauruojamos senosios Krokuvos bažnyčios.

Bažnyčios sienos atnaujintos per tris mėnesius. Perlojos bendruomenė tikisi, kad kitąmet pavyks restauruoti ir bažnyčios skliautus.

LRT

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 31 d., sekmadienį, „Exultate” choro renginys: „Gavėnios apmąstymai ir giesmės”.
„Dirvos” inf.

Balandžio 27 d., penktadienį, 7:00 val. vak. įvyks Lietuvių namuose „Dainavos” ansamblio vyrų koncertas.

Rengia vyr. skaučių „Židinys”.

A.† A. ONA ADOMAVIČIENĖ

Neįmanoma prisiminti Oną Adomavičienę, neprimenant jos žavingų daržų ir gėlių. Ar Pietų Bostone (South Boston, Winchester), ar Keip Kode (Cape Code), jos žydinčios gėlės mus visus nepaprastai žavėjo. Pavasario tulpės ir jacintai, vasaros gvazdikai ir jurginai, rudens chrizantemos džiugino visus praeivius. Onutei taip vešliai augo ne tik gėlės, bet ir daržovės todėl, kad ji taip nuoširdžiai jas augino. Ji rūpestingai puoselėjo grožį ne tik savo darželiuose, bet ir namie, priimdama svečius maloniai ir šiltai. Ypatingai jai patiko dailus žodis, todėl Onutė nuolat piešė gyvenimo nuotykius poeto eilėmis:

*Buvo pavasaris, buvom jauni, linksni,
Nerūpestinga jaunystė skraidė tarp žiedų kaip vėjas.
Gaila -- buvo labai trumpa...
Laikas nusinešė mūsų gražiausius jaunystės metus.*

Ona gimė Baroniškių kaime, Šiaulių apskrityje. Karui artėjant ištekojo už jaunystės draugo Kazio Adomavičiaus, paliko mylimą Tėvynę ir artimus, pradėjo naują gyvenimą Amerikoje. Išaugino 3 vaikus: Viktorą, Birutę ir Ramunę. Didžiausias džiaugsmas buvo anūkai Andrius, Aleksas, Maximilian ir Anna.

Sunku žmogaus gyvenimą nupasakoti keliais žodžiais. Onos Adomavičienės gyvenimas buvo pilnas grožio ir meilės. Grožio gamtai ir dailiam žodžiui. Meilės Tėvynei, Dievui ir šeimai. Ona Adomavičienė baigė savo žemišką kelionę 2018 metais gruodžio 15 dieną Kentervilyje (Centerville, Cape Code).

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

BUVUSIĄ 7-ĄJĄ PASAULIO RAKETĘ ĮVEIKĖS R. BERANKIS KATARE PRALAIMĖJO SERBIJOS TENISININKUI

Ričardo Berankio pergalė ATP serijos turnyre Dohoje prieš Davidą Goffiną (buvusią 7-ąją pasaulio raketę) yra vadinama didžiausia metų pradžios staigmena. Dėl traumos ilgą laiką neįžaidęs belgas neatsilaikė prieš solidžią formą pademonstravusi lietuvį.

R. Berankis per 2 valandas ir 18 minučių 3:6, 6:4, 7:6(4) nugalėjo Davidą Goffiną iš Belgijos.

„Lengva nebuvo. Neįžaidžiau nuo rugsėjo mėnesį, kai dalyvavau „US Open“. Šendženo turnyro aš net neskaičiuoju. Taip viskas seniai buvo. Šiandien mes pradėjome žaisti dideliame karštyje ir kamuoliukas šokinėjo aukščiau. Man tai buvo palanku, nes Berankis mėgsta, kai būna ritmas ir kamuolius

liukas jį pasiekia patogiam aukštyje. Mačo eigoje taip ir atsitiko. Jis įgavo daugiau pasitikėjimo ir tapo agresyvesnis. Bandžiau atsilaikyti, atsakyti gerais padavimais, bet galiausiai jis laimėjo. Jis sužaidė labai gerą mačą”, – pagyrų R. Berankiui negailėjo D. Goffinas.

22-oji pasaulio raketė džiaugėsi, kad galėjo varžytis su R. Berankiu net 2 val. ir 20 min ir nepajuto jokių skausmų.

Aštuntfinalyje lietuvio laukė sąlyginai silpnesnis varžovas – Dušanas Lajovičius, ATP reitinge užimantis 48-ą vietą. Serbas pirmame etape 6:3, 7:6(5) nugalėjo prancūzą Adrianą Mannarino (ATP-42).

Dohoje (Kataras) vyks tančio Teniso profesionalų asociacijos (ATP) 250 serijos

Lietuvos tenisininkas Ričardas Berankis.

SIPA/Scanpix nuotr.

turnyro „Qatar ExxonMobil Open“ vienetų varžybų antrajame rate sausio 2 d. lietuvis Ričardas Berankis 6:7 (4-7), 6:0, 5:7 pralaimėjo 28-erių metų serbui Dušanui Lajovičiui (48-oji pasaulio raketė).

Mačas truko 2 val. 11 min.

28-erių metų R. Berankis, kuris pasaulio reitinge yra 116-as, šiame susitikime atliko keturis neatremiamus padavimus, o jo varžovas – aštuonis. Už patekimą į antrąjį ratą

R. Berankiui atiteko 32 ATP reitingo taškai ir 20,655 tūkst. JAV dolerių.

Turnyro Dohoje prizų fondą sudaro kiek daugiau nei 1,313 mln. JAV dolerių. **ELTA**

16 ŠALIŲ ANTIDOPINGO AGENTŪROS RAGINA WADA NUBAUSTI TERMINO NESILAIKIUSIĄ RUSIJĄ

Pasaulio antidopingo agentūra (WADA) turi nedelsdama sureaguoti į tai, kad Rusija nespėjo iki gruodžio 31-ąją pasibaigusio galutinio termino perduoti svarbių laboratorinių tyrimų mėginių ir duomenų, trečiadienį pareiškė 16 šalių nacionalinės antidopingo organizacijos (NADO).

WADA, kurios kritikuoja mas vadovas Craigas Reedie paskelbė esąs „labai nusi-vylęs“, kad Rusija nesilaikė termino, ruošiasi už dviejų savaitių surengti Reikalavimų laikymosi komiteto (CRC) posėdį, bet savo bendrame pareiškime NADO paragino organizaciją tučtuojau imtis veiksmų.

„NADO vadovai ragina WADA pripažinti šio termino nesilaikymo rimtumo ir nedelsiant imtis peržiūros bei parengti CRC rekomendaciją”, – pabrėžiama pareiškime, kurį pasirašė 16 valstybių, tarp jų Prancūzijos, JAV ir Australijos, antidopingo agentūros.

„Po daugiau kaip trejus metus besitęsusių peržiūrų, svyravimų ir kompromisų reaguojant į vieną rimčiausių dopingo skandalų sporto istorijoje atėjo laikas pademonstruoti, kad jokiam asmeniui ar valstybei neleidžiama nesilaikyti Pasaulio antidopingo kodekso”, – sakoma jame.

WADA rugsėjį atšaukė Rusijos antidopingo agentūrai (RUSADA) paskelbtą suspendavimą su sąlyga, kad jai iki 2018 metų pabaigos bus perduoti mėginiai, galintys patvirtinti daugybę įtariamų

rusų atletų pažeidimų.

Vieno tarptautinio tyrimo autoriai priėjo prie išvados, kad Rusijoje buvo vykdoma didelio masto valstybės remiama dopingo programa, kuria buvo siekiama padėti atletams laimėti medalius per 2014-ųjų Sočio žiemos olimpiadą ir kitus didelius sporto renginius.

Sprendimas atšaukti suspendavimą išprovokavo kritikos laviną, kurios pagrindinis taikinyb buvo 77-erių C. Reedie.

WADA specialistai gruodį lankėsi Rusijoje, bet jiems nepavyko gauti visų žadėtų duomenų.

Tuo metu pasaulinė organizacija sakė, kad jos komandai „nepavyko užbaigti savo misijos”, nes Rusija netikėtai pareikalavo, kad jos įranga „atitiktų Rusijos įstatymų” keliamus reikalavimus.

Artėjus terminui ir nepasiekus pažangos derybose, RUSADA vadovas Jurijus Ganusas paragino prezidentą Vladimirą Putiną padėti išspręsti problemą ir išvengti dar vieno suspendavimo, kuris atvestų Rusiją „prie bedugnės krašto”

Kremlius savo ruožtu pareiškė, jog RUSADA nerimas dėl naujų sankcijų „neturi pagrindo”.

„Pripažįstame, kad RUSADA bendradarbiauja su WADA siekdama išspręsti šiuos klausimus, bet 2018-ųjų rugsėjo 20-ąją iškeltos sąlygos yra nedviprasmiškos – taigi, neturint duomenų įmanoma tik viena baigtis”, – tęsiama NADO pareiškime.

Jame priduriama, kad „padėties rimtumas neduoda pagrindo suteikti Rusijai dar dvi savaites, kad atitiktų” WADA reikalavimus.

NADO išdėstyta pozicija dėl Rusijos sugrįžimo į pasaulinį sportą iš esmės skiriasi nuo Tarptautinio olimpinio komiteto prezidento Thomas Bacho požiūrio.

Vokietis įsitikinęs, kad Rusija buvo pakankamai nubausta už nusižengimus, tačiau tokiai nuomonei pritaria toli gražu ne visas sporto pasaulis.

Pavyzdžiui, tokios organizacijos kaip Tarptautinė lengvosios atletikos federacija (IAAF) nusprendė neatšaukti Rusijai paskelbto draudimo dalyvauti tarptautiniuose renginiuose.

„Rusijos sugrįžimo į tarptautinį sportą galimybė turėtų būti svarstyta tik tada, kai nebeliks abejonių, jog Rusijoje atkurta švaraus sporto kultūra”, – nurodė NADO.

„Kitaip tariant – tik tada, kai WADA gaus ir patvirtins elektroninius LIMS (Laboratorijos informacijos tvarkymo sistemos) duomenis bei turės prieigą prie Maskvos laboratorijoje esančių mėginių”, – teigiama NADO pranešime.

„NADO vadovai maldauja WADA pasitelkti visą savo autoritetą ir išteklius, kad kuo greičiau išspręstų šį klausimą”, – priduriama jame. **LRT**

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

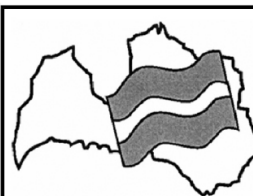
936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland
Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

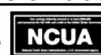
Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.25%

IRA 1.50%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

